

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

16 ŠOLA IN VRTEC
Veselo v novo
šolsko leto na
Vogrskem

15 ŠOLA IN VRTEC
Prvi šolski dan v
Renčah

16 ŠOLA IN VRTEC
Prvi šolski dan na
POŠ Bukovica

26 ŠPORT
Evropsko prvenstvo
v umetnostnem
kotalkanju 2018

ŽIVLJENJE NI PRAZNIK

*Prijatelj, ne bódeš na zlo pač mi vzel
Resnóbne beséde na praznik vesel:
Ni praznik, predragi mi, naše življenje,
Življenje naj bode ti délavén dan!
Od zôra do mraķa rosán in potán
Ti lajsaj in slajsaj človeško trpljenje!
Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
Saj móško dejanje krepčuje možá,
A pôkój mu zdrave móči pokončá,
Dejanje ti ljúbi, a bój se pokója!
Dolžan ni samó, ķar veléva mu stan,
Ķar móre, tó móž je storiti dolžán!*

(odlomek, Simon Gregorčič)

in ustvarjalno energijo in da poskrbim za enakomeren razvoj vseh treh krajevnih skupnosti. Le tako je bilo namreč mogoče ustvariti vzdušje in okolje, v katerem je lahko zadovoljna večina ljudi.

Tako smo v prvih treh mandatih dosegli, da je vsaka krajevna skupnost dobila svojo prepoznavnost in težo, saj smo razvijali predvsem tiste združevalne aktivnosti, ki so imele v naših krajih tradicijo. Veliko sem dal na ohranitev kulturne, zgodovinske in tehnične dediščine naših krajev, kar se izraža tudi na projektih, ki smo jih izpeljali do sedaj. Pri izpolnjevanju zastavljenih obvez in obljub pa me je vodilo predvsem dejstvo, da je zadovoljstvo naših občank in občanov tisti cilj, ki bo pričal o našem uspehu.

Za poimenovanje naše nove občine smo povzeli ime Renč in Vogrskega in za sedež določili Bukovico; s tem smo nakazali pro-

ŽIVLJENJE ni praznik, življenje je DELOVNI DAN.

In če je tako, moramo vsak dan znova vsi skupaj skrbeti, da živimo v tistem delovnem okolju, ki je hkrati prijetno in prijazno in ki omogoča tako osebni razvoj kot razvoj na vseh področjih našega življenja; in če res delujemo tako, se nam lahko delovni dan vsake toliko spremeni v praznik, ko se veselimo rezultatov svojega dela in delovanja.

Gotovo bi se strinjali z mano, da imamo v naši občini vse od prvih dni njene vzpostavitve mnogo razlogov za praznovanje, saj so rezultati dobrega dela, ki so bistveno izboljšali naše življenje, vidni povsod. Z velikim zadovoljstvom namreč ugotavljam, da vam bom lahko v tokratnem uvodniku Občinskega lista predstavil kar zajeten seznam investicij in del, ki smo jih izvedli v celotnem obdobju delovanja naše občine.

A najprej se vam želim zahvaliti za zaupanje, s katerim ste me pred dvanajstimi leti izvolili za župana. Od takrat dalje sledim predvsem vodilu, da med ljudi vnašam pozitivno

ces, v katerem Bukovica počasi, a vztrajno postaja tudi upravno središče, morda celo center naše lokalne skupnosti. Na začetku prenove kulturnega doma smo veliko razmišljali o tem, kakšne vsebine se naj izvajajo v domu, ki je za razliko od ostalih združnih domov, v katerih so se izvajale gospodarske dejavnosti, vse od izgradnje dalje predstavljal predvsem nosilca kulture in razvoja. Danes se tako v prostorih Kulturnega doma Bukovica nahajajo občinska uprava, Krajevni urad Upravne enote Nova Gorica, skladišče režijskega obrata, večnamenski kletni prostor za prireditve, Dvorana Zorana Mušiča, Dvorana Angela Mlečnika, prostori za delovanje Društva Mladi Renče-Vogrsko, sedež Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga, sedež izvajalk storitve »Pomoč družini na domu«, in nenazadnje tudi prostori, v katerih deluje Šola glasbe in umetnosti

Ozlinka, ki s svojim bogatim delovanjem zaokrožuje kulturno-glasbeni utrip našega kulturnega doma.

V Krajevni skupnosti Bukovica-Volčja Draga smo seveda zarisali tudi druge pomembne sledi, ki so ljudem bistveno izboljšale kvaliteto življenja. Asfaltirali smo veliko lokalnih cest, uredili križišči ob Martexu in Vintoli, zgradili pločnike in razsvetlavo med Bukovico in Volčjo Drago, uredili okolico kulturnega doma in parkirišče pred stavbo, omogočili mladim vzpostavitev in razvoj projekta »Lakeness«, pripravili projekt za obvoznico Volčja Draga; med prve projekte naše občine pa umeščamo rekonstrukcijo ceste s pločnikom in javno razsvetlavo od Volčje Drage do Vogrskega.

V Krajevni skupnosti Vogrsko smo zgradili 5 kilometrov primarnega vodovoda in ustrezno preplastili cestišča, dogradili in obnovili podružnično šolo in vrtec Vogrsko ter uredili pripadajočo okolico z igrišči. Pod viaduktom smo uredili Tržnico Vogrinka, ob viaduktu pa zgradili spominsko obeležje v počastitev 60. obletnice množičnega zborovanja na Okroglici, ki je bilo največje zborovanje Slovencev po drugi svetovni vojni. V pripravi pa je tudi prenova Zadržnega doma Vogrsko. Med nosilne projekte v Renčah umeščamo izgradnjo renške obvoznice s krožiščem, prenovo matične stavbe Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče, prenovo ceste iz Renč v Oševljek in Merljake in povezovalne poti skozi Renški Podkraj in Martinuče, izgradnjo 10 kilometrov primarnega vodovoda, nenazadnje pa izgradnjo Zdravstvenega doma

Renče, v katerega smo umestili dejavnosti kar treh javnih zavodov: Zdravstvenega doma – osnovno varstvo, Zdravstvenega doma – Zobozdravstveno varstvo in Goriške lekarne.

V vseh treh krajevnih skupnostih smo poskrbeli za pokopališča, ustrezno opremljena z mrliškimi vežicami, in s tem omogočili dostojno izvajanje pogrebnih obredov. Sofinancirali smo vzdrževalno-ureditvena dela v naših cerkvah, pomagali pri obnovi in vzdrževanju spomenikov NOB in drugih obeležij ter poskrbeli za starejše z dobro organizirano storitvijo »Pomoč na domu«; seveda sem izjemno ponosen tudi na to, da smo vsa leta na različne načine spodbujali in podpirali dejavnost društev na vseh področjih družbenega življenja. Dejstvo, da me vse od začetkov vzpostavitve naše občine vodi želja po napredku in ustvarjanju čim boljših pogojev za kakovostno bivanje v domačem okolju, potrjujejo tudi dela in projekti, ki se na različnih lokacijah izvajajo tudi v času, ko se zaključuje tretji mandat. Tako je v teku dodatno urejanje okolice kulturnega doma; trenutno je namreč v izgradnji avtobusno postajališče in obračališče, ki

je potrebno predvsem za varno izvajanje šolskih avtobusnih prevozov. Najprej smo ga želeli postaviti ob glavni cesti pred kulturnim domom, vendar smo ga v dogovoru z Direkcijo RS za infrastrukturo umestili v prostor med kulturnim domom in Podružnično šolo Bukovica. Poleg smo zgradili še dodatna parkirišča, za katera se je v vsakodnevnem življenju pokazalo, da so nujno potrebna za normalno delovanje tako kulturnega doma in občine kot šole in vrtca.

Načrt za vzpostavitev Oskrbovalnega centra prehaja v izvedbeno fazo. Podjetje Spintec pričinja z izgradnjo novih poslovnih prostorov, v katerih bo na voljo 70 novih delovnih mest, z Zadrugo Tolmin pa so ravno tako v zaključni fazi razgovori za upravljanje kmetijsko-živilske dejavnosti v občini. Z Direkcijo za ceste smo uskladili podrobnosti in priključke za izgradnjo obvoznice Volčja Draga.

Plane o oskrbovalnem centru zaokrožujejo načrti za vzpostavitev Centra za dnevne aktivnosti starejših, ki smo ga poimenovali »Hiša dobre volje ob jezeru Volčja Draga«. Glede na velikost prostorov se bo lahko

v centru, v katerem bodo zaposlene do tri osebe, hkrati družilo do 25 ljudi. Za pripravo projektov za vzpostavitev centra sem imenoval projektno skupino, v kateri poleg strokovnih sodelavcev in predstavnikov Doma upokoјencev Nova Gorica, ki bo oblikovalec in izvajalec storitve, sodelujejo tudi predstavniki vseh treh društev upokoјencev v okviru stališča »Nič za starejše brez starejših«. Želimo si, da bi v center, ki bo tretji tak center na Goriškem, lahko umestili tudi Center za krepitev zdravja in sedež izvajalk storitve »Pomoč družini na domu«. Trenutno so v pripravi načrti in projekti z arhitekturno zasnovano, pogodba o izvajanju storitve z Domom upokoјencev Nova Gorica ter priprava potrebne dokumentacije; dokončno izgradnjo načrtujemo v dveh letih.

Naj navedem še, da sta pripravljena tudi dokumentacija za izgradnjo fekalnega kanala iz Renč v Bilje ter dokumentacija za dopolnitev Občinskega prostorskega načrta z umestitvijo poslovne cone na Vogrskem.

Spoštovani! Življenje nam tako ob delu kot praznovanju vsak dan prinaša tudi nove izzive in različne razvojne možnosti. Tako mi dovolite, da se ob koncu zahvalim vsem občinskim svetnikom, podžupanu, občinski upravi, članom svetov krajevnih skupnosti, vsem društvom in drugim nevladnim organizacijam ter ostalim zunanjim strokovnim sodelavcem predvsem za ustvarjalni pristop, saj smo v duhu kreativnega duha realizirali obilo izzivov, ki so v našo občino prinesli razvoj in višjo kakovost bivanja.

Na dobrih temeljih, ki smo jih skupaj utrjevali 12 let, želim tako novemu županu in občinskim svetnikom kot tudi občinski upravi pri nadaljnjem vodenju občine veliko sreče. Po treh mandatih sem se namreč odločil, da zaključim svoje župnanje in se prepustim novim izzivom. A ker življenje res ni praznik, ampak delavni dan, se bom tudi novih delavnih izzivov lotil z vso resnostjo in odgovornostjo, zato verjamem, da bom tako še dodatno prispeval k razvoju naše občine.

Hvala za zaupanje in vse dobro želim. •

Vaš župan,
Aleš Bucik

Aleš Bucik, župan
 Osebni arhiv, Bogo Rusjan

Kazalo

Županova beseda	stran	2
Beseda uredništva	stran	4
V ospredju	stran	5
Iz občine	stran	7
Občinska uprava poročča	stran	11
Kultura	stran	12
Šola in vrtec	stran	13
Iz naših krajev	stran	19
Šport	stran	26
Zgodovina naših krajev	stran	30
Zdravje je vrednota	stran	31
Obvestila	stran	32
Križanka	stran	34
Obvestila	stran	36

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov Občinskega lista, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno, je 1400.

Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga,
Telefon: (05) 338 45 00

Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica,
Jasna Živec, Katarina Tischer Gregorič, Vesna Pahor, Bogo
Rusjan, Renata Tischer in Katjuša Žigon

Lektoriranje: Marjanca Martinuč, Jasna Živec

Oblikovanje in grafična postavitve: Matjash Matjaž Bizjak

Tisk: Grafika Soča d.o.o.

Datum izida glasila: 25. oktober 2018

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Spremembe so v življenju neizogibne in nekaj stalnega, pa nas vseeno navdajajo s posebnimi občutki. Nekatere komaj čakamo, v pričakovanju drugih pa smo negotovi.

A s tem ni nič narobe. Spremembe so v življenju nujne in marsikdaj nas pozitivno presenetijo. In kot povsod je tudi v našem uredniškem odboru čas za spremembe.

Štiri leta hitro minejo. Člani uredniškega odbora smo se spoznavali med sabo, dogovarjali, si pomagali, tudi priganjali eden drugega s ciljem, da soustvarimo nekaj večnega.

Menimo, da je podoba našega časopisa lepa, vsebina bogata. Radi smo prebirali prispele članke, bili veseli vsake pobude in vsako kritiko smo sprejeli odprtih rok, z željo, da postanemo boljši.

Vemo, da bi včasih lahko drugače naredili stvari, a pozitivni odzivi vas, naših zvestih bralcev, so nas gnali naprej in trudili smo se po najboljših močeh, da vam ponudimo prijetno glasilo, predvsem pa da ostanemo zvesti temu, kar smo si zastavili – poročamo o dogodkih iz naših krajev in s tem oblikujemo kroniko našega časa. In če smo komu, ki naše glasilo prebira ali le prelista, polepšali dan, so bili naši cilji doseženi.

Prišel je čas, da se oblikuje nov odbor, čas tudi za to, da v uredniški odbor vstopijo mladi člani, polni zagona in novih, svežih idej. Mladi imajo svoj pogled na svet in zagotovo bo to doprineslo k drugačnemu pristopu k urejanju glasila, torej lahko tudi v njem pričakujemo spremembe. Člani, ki ostajajo v uredniškem odboru, bodo novim z veseljem v pomoč in spodbudo.

In tako je prav in lepo. A niso spremembe lepe? •

 Jasna Živec

Ob poteku mandata članov uredniškega odbora smo veseli, da so se med nami spletle posebne vezi.

Bogo, Katjuša, Renata, Vesna, Katarina, Alenka, Jasna, oblikovalec Matjaž in sestavljavec križank Boris zaključujemo ta štiri leta z lepimi spomini in zadovoljnimi, da smo lahko bili del zgodbe naše občine.

Drage bralke in bralci, hvala za vso podporo! Še naprej se veselimo vaših pobud in poročanja o dogajanju v naših krajih!

Po desetih letih druženja

Mlada in sveže obarvana z raznimi dejavnostmi je naša občina pred desetimi leti ubirala različne poti druženja. Župan je dobil dobro idejo, da skuša združiti najbolj »osamljene« iz občine, in to so upokojenci. Tako smo se pred desetimi leti člani vseh treh društev upokojencev v občini prvič zbrali na kotalkališču v Renčah. Prireditev je bila zelo uspešna in smo jo od takrat večkrat ponovili.

vstveni dom Renče, kjer ima svoje prostore tudi društvo upokojencev. Poudaril je, da občina posveča veliko skrb starejšim, saj je odkupila tudi starejšo hišo na Volčji Dragi, kjer bodo uredili dnevni center za starejše po zgledu Mirna in nekaterih drugih krajev v naši bližini. Veseli smo takih odločitev, saj mora biti življenje najmlajših, mladih in starejših prioriteta vsakega župana.

Glede na to, da smo vsi pohvalili meni večerje, naj se v bodoče nikar kaj dosti ne spreminja! **Maks Martinuč** nas je razveselil z igranjem na harmoniko in res simbo-

Dobitniki medalj so:

Balinanje

- zlata medalja: **Dragotin Arčon, Emica Arčon** in **Vida Abramič**
- srebrna medalja: **Franc Abram, Marta Abram** in **Vojko Turel**
- bronasta medalja: **Simon Kerševan, Silvan Košuta** in **Lenka Turel**

Škuljada

- zlata medalja: ekipa Vogrsko v sestavi **Davorin Petrovčič, Milovan Gregorič** in **Joško Hvalica**
- srebrna medalja: ekipa BDJ Arčoni v sestavi **Ivan Arčon, Simon Kokelj** in **Dušan Arčon**
- bronasta medalja: ekipa Veteran v sestavi

Tudi letos, na deseto obletnico druženja, je bilo tako. Upokojenci iz Renč smo bili na vrsti, da na kotalkališču ponovno organiziramo prireditev. Zbrali smo se že večer prej in je navdušenje napolnilo naša srca ob pogledu naokusno pokrite mize, Mimičine sončnice in Silvine improvizirane vazice. Na Silvotovo veselje je priprava potekala brezhibno, ker je bil tudi odziv članov in članic velik, predvsem pa dobrovoljen.

Program je vodila naša »mati županja« **Ingrid Kašca Bucik**, uglajeno in brezhibno kot vedno. Pozdravila sta nas predsednik **Društva upokojencev Renče Silvo Zorn** in župan naše občine **Aleš Bucik**. Povedal je nekaj o največjih pridobitvah zadnjega leta, med katerimi je prav gotovo Zdra-

lično povezal mlade in starejše. Veseli trio zabavljačev, **Franko, Katarina** in **Miranda**, nas je nasmejal s sila intuitivnim skečem, ki se lahko dotakne vsakega izmed nas in ne samo župana. Da pa upokojenci nismo za staro šaro, smo dokazali z veselim poskočnim korakom ob vedno zelenih zvokih prijetnega dueta, instrumentalista in pevke s Krasa. Vsekakor vsi, ki ste ostali doma, naslednje leto nikar ne razmišljajte, da ne morete, da vas boli tu pa tam. Skočite v lepo obleko, in gremo!

Da pa ne samo plešemo, temveč tudi »športamo«, če je treba ali ne, smo kot vsako leto tudi letos organizirali športna tekmovanja in prav je, da objavimo rezultate, ki naj opogumijo tudi vas.

Darko Koron, Joško Špacapan in **Radovan Žižmond**

Pikado

- zlata medalja: **Mimi Černe**
- srebrna medalja: **Miloša Stegovec**
- bronasta medalja: **Marjeta Arčon**

Briškula

- zlata medalja: Vogrsko – **Darko Koron** in **Damjan Leban**
- srebrna medalja: Renče – **Miran Furlan** in **Karlo Kožar**
- bronasta medalja: Renče – **Ivan Pregelj** in **Ciril Žvanut**

Iskrene čestitke zmagovalcem in vsem udeležencem. •

 Katjuša Žigon
 Borut Zorn

Čistilna akcija Očistimo Slovenijo 2018

Udeleženci čistilne akcije na skupnem zaključnem kosilu, ki so ga pripravili člani Civilne zaščite Renče-Vogrsko.

V soboto, 15. septembra, je po vsej Sloveniji potekala čistilna akcija Očistimo Slovenijo 2018, v katero se je skupaj s 150 drugimi slovenskimi občinami vključila tudi naša občina Renče-Vogrsko. Celotna slovenska akcija je potekala v okviru največjega svetovnega civilnega projekta World Cleanup Day 2018.

Čistilne akcije so se udeležili tudi naša občina, krajanji vseh treh krajevnih skupnosti, člani **Kotalkarskega društva Renče**, **TVD Partizan Renče** in **Civilne zaščite Renče-Vogrsko**, njen potek pa je koordiniralo **Prostovoljno gasilsko društvo Renče-Vogrsko**. •

 Dragan Zorn
 Zasebni arhiv Radovana Rusjana

ŠE
ZADNJIČ
ŠE
ZADNJIČ

Zavedanje, da reka Vipava lahko ponudi tudi veliko priložnosti za razvoj zelenega turizma je spodbudilo člane Društva Mladi Renče-Vogrsko k organizaciji čistilne akcije **Očistimo Vipavo**. Ker je bil odziv pozitiven, si v društvu želimo, da bi čistilno akcijo ponovili v spomladanskem času.

 Arhiv Društvo Mladi Renče-Vogrsko

Ni poletja na Goriškem brez Lakenessa

Tudi letos so fantje in dekleta iz **Društva Mladi Renče-Vogrsko** postregli s pestrim programom, ki so ga razdelili na dva dela: dogodke v sklopu dogajanja Gremo n' Lakeness in Lakeness Festival. Prvi del se je odvijal celo poletje v obliki, ki jo poznamo od prej: od petka do nedelje s sproščanjem v barčku in občasnimi dogodki. Žal se je vreme to poletje kisalo ravno ob vikendih, tako da je bilo treba dogodke večkrat prestaviti ali jih odpovedati, a to ni kratilo dobre volje na vseh izpeljanih dogodkih.

Začelo se je z dvodnevni kresovanjem konec aprila, nato pa se je dogajanje nadaljevalo od konca maja naprej. Vsak teden nekaj za vse starosti in okuse. Najmlajši so ponovno uživali na petkovih delavnicah, tisti malo starejši pa ob različnih glasbenih in večkrat tudi kulinarčnih dogodkih. Jazz, elektronika, rock, dalmatinska klapa, latino ritmi in pevci šole petja **Ozlinka** so poskrbeli za glasbene užitke, ribje jedi, sači in druge dobrote z žara pa za kulinarčne.

Glavni organizatorji so podmladku društva tokrat zaupali dogodek pod imenom Športni vikend. Pripravili so pestro športno dnevno dogajanje s turnirjema nogometa in odbojke na mivki ter večerno dogajanje s priljubljeno skupino **Zvita feltna**. Mladi člani so pokazali zagnanost in željo po delu,

ki smo jo lahko videli že pri fantih, ki so sedaj že stari mački v organizaciji dogodkov. Zagotovo se ni bati, da bi družabno življenje v tem delu občine zamrlo, saj z novimi idejami že zrejo naprej.

In tako je svoje ideje razvijalo šest fantov, ki so iz malih dogodkov, ki so potekali čez celo poletje, letos prvič ustvarili nekaj novega, večjega. Festival. Štiridnevni festival, ki ga na tem delu Goriške še ni bilo. Več kot 25 nastopajočih iz štirih držav je zabavalo več kot pettisočglavo množico, ki je iz različnih koncev Slovenije in tujine obiskala prizorišče ob jezercu v Volčji Dragi. Poleg uspešnega nočnega dogajanja je pomembno zgodbo festivala pomenilo tudi dnevno

dogajanje ob jezu na Vipavi v Renčah, tako na obali reke kot pred Sup kulturo. Za večdnevne festivalske obiskovalce so poskrbeli z brezplačnim kampom, ki je nudil tudi celodnevne obroke in je čudovito dopolnil celotno ponudbo festivala.

Vendar festival ni le delo teh šestih fantov, temveč skupine delavnih prostovoljcev, ki so pokazali, da lahko s skupno močjo ustvarijo veliko zgodbo. Veliko neprespasnih ur, zamujenih aktivnosti, dodatnih službenih dopustov, veliko žuljev, potu, izgubljenega orodja in živcev, sporov in še marsičesa je potrebnega, da takšen dogodek uspe. Če je strah naraščal do samega začetka, je adrenalin napolnil telo, ko so na prizorišče stopili prvi obiskovalci. In ko so ti z nasmehom in polni zadovoljstva v nedeljo odhajali domov, so bili ves trud, pomanjkanje spanca, jeza in strah poplačani. S ponosom se lahko vsi, ki so pri tej zgodbi sodelovali, usedejo in si čestitajo. Ni lahko izpeljati takšne prireditve in zagotovo ostaja še veliko manevrskega prostora, da se stvari dodelajo, popravijo, izboljšajo. A ravno to je čar življenja. Nekateri pravijo, da se na napakah učimo, v tem primeru pa je bolje reči, da se iz uspeha učimo in se trudimo, da bomo še boljši. Lakenessu je uspelo, Slovenija in tujina poznata njegovo ime, vesta, kje je, o njem se govori. Bomo o njem govorili še naprej? Naj bo odgovor: »Da!« •

✍ Društvo Mladi Renče-Vogrsko
📷 Arhiv Lakeness (Tilen Pogačnik, Matic Slemič)

Predstavitev PGD Renče–Vogrsko in mnenja drugih o nas

Župan Aleš Bucik predaja ključje prvega gasilskega vozila GVM-1 poveljniku PGD Renče-Vogrsko Dragu Skomini.

Podelitev činov gasilec prvi generaciji gasilcev PGD Renče-Vogrsko.

Pobuda za ustanovitev Prosto-voljnega gasilskega društva Renče-Vogrsko se je oblikovala že leta 2016. Stekle so tudi aktivnosti za pridobitev vseh potrebnih soglasij pri Gasilski zvezi Slovenije.

Društvo je bilo v Poslovni register Slovenije registrirano 1. februarja 2017. Tekom leta so člani društva najprej obiskovali tečaj za gasilca pripravnika, ki ga je opravilo 18 kandidatov in dve kandidatki. V drugi polovici leta so svoje znanje nadgradili in 14 kandidatov je opravilo tudi tečaj za operativne gasilce.

V istem obdobju je društvo pridobilo 20 kompletov delovnih in intervencijskih oblek ter vozilo GVM-1 VW Transporter za prevoz moštva. Od **Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga** je društvo pridobilo v uporabo prostore za svoje delovanje. Sodelovali so z **JZRGD Poklicna gasilska enota Nova Gorica** in **CZ Renče-Vogrsko** na vaji

evakuacije šole v Renčah in taboru preživetja v naravi na Kremancah. Opravljali so varovanje na prireditvi Mohorjevo v Renčah in na dobrodelnem koncertu za Lucijo Mlinarič. Sodelovali so tudi na vaji v bolnišnici v Šempetru pri Gorici in na delovnih akcijah v korist društva.

V začetku leta 2018 so najeli gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov GVGP-1 in 17. februarja izvedli prvi redni letni zbor članov PGD Renče-Vogrsko. Začetek marca 2018 je društvo od JZRGD Poklicna gasilska enota Nova Gorica najelo gasilsko vozilo avtociستerno, ki ga je bilo treba nadgraditi v gasilsko vozilo GVC, ki je pogoj za operativnost društva.

Društvo PGD Renče-Vogrsko je s podpisom tripartitne pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe z **Občino Renče-Vogrsko** in **GZ Goriške** 21. marca letos postalo operativno. Že naslednji teden sta se moštvo in tehnika preselila v začasne

prostore (šotor) pri Goriških opekarnah, kjer si je društvo uredilo prostor za delovanje. Poleg nabave minimalne infrastrukturne opreme za ureditev prostora za gasilsko opremo in vozila se je društvo lotilo nabave potrebne opreme za nadgraditev najetega gasilskega vozila in nabave rabljenega poveljniškega vozila PV-1. Dodatno so se opremili tudi z opremo za gašenje gozdnih požarov. Tako so izpolnili potrebne zahteve za operativnost društva II. kategorije in izvajanje svojega poslanstva.

Društvo je v sklopu občinskega praznika Renče-Vogrsko organiziralo tudi dan odprtih vrat, kjer je skupaj z JZRGD Poklicna gasilska enota Nova Gorica in ostalimi PGD Gasilske zveze Goriške občanom predstavilo vso razpoložljivo tehniko, ki omogoča reševanje

Dan odprtih vrat PGD Renče-Vogrsko 2018. Prikaz vse razpoložljive tehnike in predstavitev JZRGD Gasilska enota Nova Gorica skupaj ostalimi PGD Gasilske zveze Goriške, ki se aktivirajo v primeru večjih požarov in naravnih nesreč.

Dan odprtih vrat PGD Renče-Vogrsko 2018. Kotiček za najmlajše – morda bo kdo postal bodoči gasilec in gasilka.

v primeru večjih požarov ter naravnih in drugih nesreč. Maja je v sodelovanju s CZ Renče-Vogrsko in **OŠ Renče** izvedlo tabor preživetja v naravi, kjer ni samo aktivno sodelovalo, ampak tudi prevzelo vodenje tabora. Julija je na lokaciji Lakeness izvedlo otroško delavnico **Gasilec na delu** in sodelovalo pri varovanju kolesarske prireditve v okviru prireditve Mohorjevo 2018. Društvo je 15. septembra na občinskem nivoju koordiniralo akcijo **Še zadnjič – Očistimo Slovenijo 2018**.

Društvo je od marca do avgusta uspešno opravilo 15 intervencij (gašenje požarov, zaščita objektov ob udaru strele, reševanje ob ogroženosti občanov zaradi živali idr.). Izvajali so tudi požarno stražo ob prireditvah z visokim tveganjem ter sodelovali pri občinskih prireditvah in prireditvah krajevnih

Prva intervencija PGD Renče-Vogrsko na lokaciji Renški Podkraj 2. marca 2018, ko je bilo PGD Renče-Vogrsko že uradno operativno.

Dan odprtih vrat PGD Renče-Vogrsko 2018. Župan, podžupan, Neda in Branka so pripravili pravi gasilski golaž za pogostitev občanov in gostov.

PGD Renče-Vogrsko je prevzelo vodenje Tabora preživetja v naravi 2018 na Kremancah.

skupnosti. Redno so se udeleževali gasilskih vaj, tekmovanj in izobraževanj v okviru GZ Goriške.

Tudi v bodoče se bo društvo vestno in strokovno posvečalo opravljanju gasilske službe na območju občine Renče-Vogrsko,

predvsem na področju požarne preprečitve in operative ter ob naravnih in drugih nesrečah. Skupaj s poklicno gasilsko enoto bo svoje naloge zaščite in reševanja opravljal tudi ob nesrečah z nevarnimi snovmi, pri tehničnem reševanju, ob nesrečah v cestnem prometu ter na tekočih in stoječih vodah, ki so javno dobro, s katerim upravlja država; opravljal bo tudi druge naloge zaščite in reševanja širšega pomena.

V naslednjem obdobju se bo društvo poleg svojega rednega poslanstva prednostno ukvarjalo z ureditvijo prostorov na lokaciji Arčoni, ki jih je odkupila Občina Renče-Vogrsko za potrebe opravljanja javne gasilske službe. Do konca leta se želi vanje tudi preseliti. Posebno skrb pa bodo namenili pridobivanju novih članov, udeležbi na izobraževanjih in vajah ter skrbi za vzgojo najmlajših v okviru gasilskih krožkov tako na Osnovni šoli Renče kot tudi na podružničnih osnovnih šolah Bukovica in Vogrsko. •

 Drago Skomina in Dragan Zorn
 Arhiv PGD Renče-Vogrsko

Drugi o nas:

Adem Rešinovič, Lukežiči 29

V mojem imenu in imenu sosedov se zahvaljujem gasilcem PGD Renče-Vogrsko, ker so mi odstranili sršenje gnezdo.

Giuliano Samo Benvegna, Bukovica 25

V dimnik moje stanovanjske hiše je udarila streha. Dimnik se je porušil in poškodoval streho. Njegovi ostanki so se razpršili tudi na sosednje parcele. Približevalo se je novo neurje. Zaradi nastanka morebitne večje škode sem poklical center za obveščanje 112. V zelo kratkem času so prispeli gasilci PGD Renče-Vogrsko in takoj pristopili k odstranitvi razmetanih ostankov dimnika ter k začasni sanaciji poškodovane strehe z zaščitno folijo. Iskreno se zahvaljujem pridni, strokovni in usklajeni ekipi gasilcev PGD Renče-Vogrsko za hitro intervencijo in s tem preprečitev nastanka večje škode na mojem objektu.

Prof. dr. Adolf Lukanovič in prof. dr. Sonja Novak-Lukanovič, Renški Podkraj 63

Spoštovani gasilci PGD Renče-Vogrsko, najlepša vam hvala za varno in strokovno odstranitev nevarnega sršenjega gnezda.

Dan odprtih vrat PGD Renče-Vogrsko 2018. Prikaz reševanja z višine z uporabo avtolestve in teleskopskega dvigala — JZRGD Gasilska enota Nova Gorica.

Vozni park PGD Renče-Vogrsko na lokaciji šotor pri Goriških opekarnah.

Obmejni okusi/Gusti di frontiera 2018

Vsako leto se veselimo meseca septembra in jeseni, ki s seboj prinaša eno izmed najbolj odmevnih kulinarčnih prireditev: Obmejne okuse (Gusti di frontiera). Med 27. in 30. septembrom je mesto Gorica ponovno oživel in svoje ulice napolnilo z različnimi ponudniki hrane.

Skupaj z **občinami Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Brda, Ajdovščina** in **Vipava** ter **Mestno občino Nova Gorica** smo se tudi letos predstavili in ponudili dobrote iz naših krajev. Rdeča nit letošnje predstavitve se je vila okrog promocije treh destinacij: Brda, Nova Gorica in Vipavska dolina ter Miren Kras. Obiskovalci so se lahko okrepčali s kozarčkom dobrega vina pri naslednjih ponudnikih iz naše občine: **Kmetija Kerstin Žižmond, Vina Mozetič** in **Vinarstvo Zrinko**. Celotno stojnico pa je s svojimi ročno izdelanimi lesenimi izdelki popestril tudi **Denis Plahuta (Wooden)**.

Razmeroma topel in prijeten septembrski vikend je poskrbel, da so se ulice Gorice napolnile z obiskovalci, ki so želeli okušati in spoznavati drugačnost. Veliko zahvalo za sodelovanje namenjamo vsem ponudnikom, ki so zastopali občino Renče-Vo-

grsko. Posebna zahvala za vso koordinacijo in pomoč pri organizaciji pa gre Mestni občini Nova Gorica. •

✍ in 📷 Anja Sedevčič

Gusti di Frontiera

Evropska sredstva za vzpostavitev telovadnic na prostem v občinah Miren–Kostanjevica in Renče–Vogrsko

Da bi na območju občin Miren-Kostanjevica in Renče-Vogrsko oblikovali prostor za kakovostno preživljanje prostega časa, sta občini v programe, ki jih sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, skupaj s partnerji prijavi projekt vzpostavitve telovadnic na prostem. Na Volčji Dragi, na lokaciji, kjer sicer poteka Lakeness, so predstavniki **Društva Mladi Renče-Vogrsko** že pričeli z organiziranimi vadbami na novopostavljenih orodjih za vadbo. V kratkem bo sledila postavitve telovadnice na prostem tudi v občini Miren-Kostanjevica, kjer je bila za ta namen izbrana lokacija v bližini Hiše dobre volje. Cilj telovadnice je namreč postati mesto, kjer se bodo izvajale aktivnosti za krepitev zdravja in samozavesti ter medgeneracijskih družabnih stikov. Zato bodo pri projektnem partnerju **MM dogodki, organizacija dogodkov – Jernej Medvešček s. p.** zasnovali posebne vadbe, primerne za različne starostne skupine.

V želji, da bi vse razpoložljive zmogljivosti za vadbe na prostem širše povezali v eno skupno veliko telovadnico na prostem, bo podjetje **Cobit d. o. o.** v okviru projektnega partnerstva razvilo posebno mobilno

aplikacijo, s pomočjo katere bodo uporabniki raziskovali okolico obeh telovadnic. V projekt je vključen tudi **Javni zavod za kulturo, šport, turizem in mladino Šempeter-Vrtojba (KŠTM)**, ki bo – glede na to, da je na območju občine Šempeter-Vrtojba že urejen prostor za vadbo na prostem, tj. trim steza – z vzpostavitvijo nove informacijske točke predvsem okrepil obveščanje o možnostih uporabe rekreativnih površin v vseh treh občinah.

Cilj dobrih 40.000 evrov vrednega projekta – vzpostaviti prostor za gibanje in druženje ter občanom vseh treh občin ponuditi finančno nezahtevno, a zabavno, prijetno in koristno druženje – je bil prepoznan kot pomemben za širše območje, zato bo projekt v višini dobrih 25.000 evrov sofinanciran z evropskimi sredstvi. ●

 Sandra Kržan, Zavod Con Sense
 Arhiv Občine Renče-Vogrsko

Slikarji iz Društva KUL-TU-RA

Vroče poletne dni smo si lajšali s hobiji, nekateri tako, drugi drugače, a vsekakor smo v tem času izkoristili tudi naše slikarske talente. Imeli smo dve likovni delavnici z mentorico **Jano Dolenc** in na eni od teh smo slikali na strešnike. Na povabilo **Društva Mladi Renče-Vogrsko** smo se udeležili festivala Lakeness, kjer smo na stojnici ob Vipavi predstavili slike in strešnike, poslikane z motivi iz Renč. S samostojnimi razstavami pa so nas presenetile Estera Prinčič, Silvana Maligoj in Nevenka Faganeli.

Ida Kocjančič

Silvana Maligoj

Nevenka Faganeli

Estera Prinčič živi v Mirnu, po rodu pa je iz Brd. V Hipermarketu Kromberk je v začetku julija postavila svojo prvo samostojno razstavo, ki jo je poimenovala *Kako vidijo moje roke*. V naše društvo je Estera prišla leta 2013 in prav kmalu začela osvajati likovno abecedo. Je tudi članica **Likovnega društva Dablo** iz Brd. Je zelo aktivna članica skupine, prisotna na vseh ekstemporih in razstavah, prav tako vedno ponudi roko pri pripravi skupinskih razstav. O njenih slikah je spregovorila naša mentorica, akademska slikarka Jana Dolenc.

Silvana Maligoj, doma iz Števerjana v Italiji, se je včlanila v naše društvo leta 2012. Rada slika v oljni tehniki, obvlada pa tudi akril in akvarel. Je tudi članica Likovnega društva Dablo iz Brd in društva **Associazione Culturale Alpen Adria**. V zadnjem času se posveča predvsem figuraliki, rada pa slika tudi naravo in cvetje. Svojo razstavo je postavila konec avgusta v Hipermarketu Kromberk. Glasbeni program ob otvoritvi so prispevali njeni vnuki.

Nevenka Faganeli, doma v Mirnu, se nam je pridružila leta 2010. Je tudi članica **Likovnega**

društva Paleta iz Nove Gorice. S svojimi slikami se je 7. septembra na povabilo predsednika

Estera Prinčič

KS Opatje selo in predsednice **Društva žensk Žbrinca** predstavila v sklopu Opajskih večerov pod zvezdami v Opatjem selu. Razstavo je poimenovala *Slikanje z notranjim žarom*.

Slika naše slikarke **Ida Kocjančič** je bila kot ena redkih na regijskih razstavah po Sloveniji izbrana tudi za državno razstavo, s čimer si je prislužila zlato priznanje. Tema slikanja je bila »Velika črta«, Ida pa je sliko poimenovala *Iz klobca na platno*. Razstavo smo si ogledali 23. avgusta v galeriji Kosovelovega doma v Sežani.

Nekaj naših članic je sodelovalo na likovni koloniji v Izoli, ki jo organizira ZDUS. Prvo in drugo nagrado sta poželi naši **Lidija Gruntar** in Ida Kocjančič. Njihovi slike bosta razstavljeni v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Vsem razstavljavkam in dobitnicam priznanj čestitke. Naj bo še naprej v barvah! •

✍ Hema Jakin

📷 Arhiv Društva KUL-TU-RA

Kdo smo mi? Mavrice ...

Mavrica je barvni lok na obzorju. Vsaka od barv, ki ga sestavlja, je edinstvena in neponovljiva. In takšni so tudi otroci v skupini Mavrice v **Vrtcu Renče**.

So majhni in veliki, radovedni, veseli, igrivi, nagajivi, prijazni in zaupljivi. Letošnje šolsko leto je v skupini 21 otrok, s katerimi vsak dan doživimo nekaj novega. So pravi raziskovalci, zato jih bova vzgojiteljici celo leto načrtno usmerjali k opazovanju, poslušanju, tipanju, okušanju in vohanju ter pridobivanju novih izkušenj.

V mesecu septembru so otroci spoznavali same sebe in družbo. Sklopi dejavnosti, v okviru katerih se bodo prepletala področja matematike, jezika, umetnosti, narave, gibanja in družbe, bodo: to sem jaz, jaz in moja družina, jaz in vrtec, jaz in moj kraj ter jaz in moja država.

Delo poteka individualno, v paru, v manj-

ših skupinah ali skupinsko. Vzgojiteljici se trudiva, da je otrokom v vrtcu lepo. Pomembno je, da med nama in otroki obstaja nekakšna »nevidna vez«, ki otrokom daje občutek varnosti in sprejetosti ter jim

omogoča, da stopijo v svet. •

 Vzgojiteljica Mateja Komac
 Arhiv Vrtca Renče

Prvič v vrtec

Najmlajši otroci skupine Lunice so se septembra z uvajanjem začeli pripravljati na obiskovanje vrtca. Za otroke, ki gredo prvič v vrtec, je bilo uvajanje postopno in prilagojeno vsakemu posamezniku.

Starši so nam s pripravljenostjo, da oddajo otroka v vrtec, izkazali zaupanje. Z različnimi dejavnostmi, kot so prstne igre, bibarije, tiskanje, ples in petje, so otroci sprejeli novo okolje in se začeli navezovati na vzgojno osebje. Vsi si želimo, da bodo otroci radi prihajali v vrtec ter da bodo občutili varnost, toplino in sprejetost. •

 in Katja Ukmar

Dan za lutke

Lutke vedno znova navdušujejo otroke. Zato je dan, ko lutke vstopijo v vrtec, nekaj posebnega. V skupini Sončki je bil eden takih dni 17. september, ko smo si ogledali lutkovno predstavo gledališča kamišibaj **Zrcalce**. •

 Nina Furlan
 Arhiv Vrtca Renče

Začetek leta v Vrtcu Bukovica

S prvimi koraki smo prestopili nove pragove: nekateri v nove in večje igralnice, k novim prijateljem in vzgojiteljicam, drugi s še večjim korakom prvič v vrtec.

V vrtcu so nas pričakale igrače in zanimive igre. Otroci skupine Čebelice smo obiskali šolsko knjižnico, telovadili na športnih uricah in zapeli na glasbeni urici. Slikali smo z jesenskimi barvami. Otroci skupin Metulji in Pikapolonice smo spoznali vrtec, igralnice, nove prijatelje in vzgojiteljice, ki so za nas pripravile zanimive dejavnosti. Nekateri se nismo zlahka ločili od staršev, zato smo potočili tudi kakšno solzo.

Toplo jesensko sonce nas je vabilo ven, na igrišče, in posušilo vse solze. Veseli smo se igrali na novem igralu, tekali z novo ponjavo, odšli na prvi sprehod ... novim dogodivščinam naproti. •

 Vzgojiteljica Irena Jerovšek
 Arhiv Vrtca Bukovica

Skupina Zvezdice pri športnih uricah

Predšolsko obdobje je temelj gibalnega razvoja. Ustrezne gibalne dejavnosti so predvsem v tem obdobju ključnega pomena za otrokov gibalni in funkcionalni razvoj, vplivajo pa tudi na otrokove spoznavne, socialne ter čustvene sposobnosti in lastnosti. Tega se v

Vrtcu Renče zelo zavedamo, zato otrokom omogočamo športne urice s športnim pedagogom **Samom Nanutom**.

Skupina Zvezdice športne urice do nadaljnega obiskuje dvakrat tedensko. Otroci izvajajo tako naravne in preproste oblike gibanja (plazenje, lazenje, hoja, tek) kot

tudi zahtevnejše športne dejavnosti. Pri tem pridobivajo raznovrstne gibalne izkušnje, ki jim prinašajo veselje in zadovoljstvo, saj se k športnim uricam vedno znova radi vračajo. •

 Sara Marušič in Patricija Uršič
 Arhiv Vrtca Renče

Prvi šolski dan v Renčah

*Hočeš nočeš – v šolo greš,
hočeš nočeš – vse izveš,
hočeš nočeš – se učiš,
hočeš nočeš – že sediš.*

(slovenska ljudska)

V ponedeljek, 3. septembra, smo se vsi učenci od 1. do 9. razreda skupaj z nekaterimi starši ob 8. uri zbrali pred vhom v šolo v Renčah, kjer smo pričeli s prireditvijo, posvečeno začetku šolskega leta. Po uvodni himni sva skupaj s sošolcem Jakobom začela povezovati program. Najprej sva pred mikrofonom povabila ravnatelja naše šole, gospoda **Bogomirja Furlana**, ki je vse navzoče lepo pozdravil, povedal nekaj spodbudnih besed in nam zaželel uspešen začetek šolskega leta. Nagovorili so nas tudi župan občine Renče-Vogrsko, gospod **Aleš Bucik**, ter predsednika krajevnih skupnosti Renče, gospod **Borut Zorn**, in Bukovica-Volčja Draga, gospod **Dušan Nemeč**.

Letošnji program je popestril zborček, ki bo letos obiskoval 5. razred, ter učenke iz 6. razreda, ki so se predstavile s plesno in instrumentalno točko. Posebej slovesen je bil prvi šolski dan za prvošolčke, saj sva jih z Jakobom povabila na oder ter jim nadela medalje za pogum ob prvem šolskem dnevu in sprejemu v šolsko skupnost. Nato so se v spremstvu učiteljic, **Slavojke Furlan** in **Tanje Stanič**, ter devetošolcev odpravili v učilnico, kjer so se seznanili z delom v 1. razredu, poklepetali s sošolci in se posladkali s torto. Ostali učenci so v spremstvu razrednikov odšli v učilnice, kjer so imeli pouk po urniku, že skoraj čisto zares.

Po končanem programu v Renčah sva se z Jakobom odpravila še v Bukovico, v našo podružnično šolo, kjer smo ob 9.30 sprejeli tamkajšnje prvošolčke. Po uvodnih slovesnostih in govorcih so učenci POŠ Bukovica pripravili kratek program za prvošolčke. Prvošolčke sva tudi v Bukovici povabila na oder, kjer so jim učenke POŠ Bukovica raz-

delile rutke, šopke in slovensko zastavico.

Sedaj pa polni energije z nepozabnih počitnic novim šolskim in vsem drugim dogodivščinam naproti. •

Žanet Skomina, 9. a, OŠ Renče
 Tina Draščič

Naš atrij

Večletne pobude, predlogi in želje so dobili končno podobo. Atrij pred šolo je postal to, kar naj bi bil: prostor za igro, druženje, gibanje in pouk v učilnici brez sten. Hvala vsem, ki so prispevali k temu, da je atrij lep in uporaben.

Prvi šolski dan na POŠ Bukovica

V ponedeljek, 3. september, prvi šolski dan, se je za učence od 2. do 5. razreda začel s himno in pozdravom vodje podružnice. Nekaj posebnega pa je bil ta dan za osem prvošolcev.

Skupaj s starši so vstopili skozi šolska vrata. V šolski telovadnici so vse zbrane pozdravili ravnatelj, župan in predsednika krajevnih skupnosti. Skupaj smo prisluhnili tudi programu, ki so ga pripravili učenci od 2. do 5. razreda. Prvošolci so prejeli rutko in slovenski šopek, spoznali svoji učiteljici

Marto in Urško ter se z njima odpravili v učilnico. Prisluhnili so pravljici *Pod medvedovim dežnikom*, se igrali različne igrice in se za zaključek odpravili v jedilnico, kjer jih je čakalo presenečenje – medved jim je pripravil gostijo. •

✍ Urška Žiberna
📷 Arhiv POŠ Bukovica

Veselo v novo šolsko leto na Vogrskem

Še niti dva tedna nismo v šoli, pa smo doživeli že toliko novega, zanimivega in nepozabnega.

Šolski zvonec je v šolske klopi priklical devet prvošolcev. Na prvi šolski dan so jih z igrico *Trije metulji* razveselili učenci 2. in 3. razreda. Sporočilo igrice – prijateljstvo je najlepše darilo – bo naše vodilo celo šolsko leto. Ob vstopu v šolo sta učence in starše nagovorila ravnatelj **mag. Primož Hvala Kamenšček** in župan **Aleš Bucik**.

V torek, 11. septembra, smo se udeležili prireditve ob otvoritvi razstave ob stoletnici smrti jezikoslovca patra Stanislava Škrabca v Goriški knjižnici. Do konca septembra si je bilo mogoče na razstavi ogledati nagrajene prispevke literarnega natečaja *Moje prvo berilo*, ki ga je v sodelovanju z Zavodom za šolstvo RS Slovenije organizirala OŠ Ivana Roba. Na ogled so tudi izdelki šolarjev z Vogrskega.

Izvedli smo tudi že prvi športni dan, ki smo ga posvetili stoti obletnici konca prve svetovne vojne. Učenci 1. in 2. razreda so

si ogledali spomenik padlemu avstrijskemu generalu, ki je bil prvotno postavljen na mestu zadrževalnika Vogršček. Učenci 3., 4. in 5. razreda pa so se sprehodili do Prvačine, kjer so si ogledali nemško vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne.

V petek, 14. septembra, smo sodelovali na

dnevu teritorialnega polka v vojašnici na Ajševici, ki ga obeležujejo na dan priključitve Primorske matični domovini. V programu so nastopili člani otroškega pevskega zbora POŠ Vogrsko. •

✍ Helena Hvala Prah in Nadja Pahor Bizjak
📷 Arhiv POŠ Vogrsko

Na krilih laboda – mednarodni literarni natečaj v občini Schwanenstadt v Avstriji

Svečana podelitev nagrad 16. mednarodnega natečaja za najlepšo otroško in mladinsko slikanico je potekala v soboto, 22. septembra, v avstrijskem mestu Schwanenstadt.

Letošnje leto je bilo predloženih 180 del, ki jih je poslalo več kot 770 otrok, mladostnikov in odraslih na temo »kdor ima prijatelja, ima zaklad«. Večina prispevkov je prišla iz Slovenije, sledili sta Italija in Avstrija. S

tipno slikanico, ki nosi naslov *Zgodba o srečni deklici* in je napisana tudi v Braillovi pisavi, smo sodelovali tudi osnovnošolci **OŠ Šempeter**. Med avtorji slikanice so **Jaša Lapajne, Anže Rutar** in **Maj Mikuž**, ki prihajajo iz naše občine. Strokovna žirija profesorjev iz treh držav je izbrala zmagovalce v petih kategorijah. V kategoriji osnovnih šol so otroci iz OŠ Šempeter prejeli prvo nagrado, otroci iz **POŠ Vrtojba** pa posebno nagrado žirije.

Po končani slavnostni podelitvi smo se z otroki odpeljali v mestece Weyregg am Attersee, kjer smo prenočili v mladinskem hotelu. Tam smo se sprehodili po mestu in si ogledali čudovito jezero. V okviru nagradne ekscurzije smo si v nedeljo, 23. septembra, ogledali še rudnik soli in vodno palačo v mestu Salzburg. Bilo je zelo zanimivo in zabavno, predvsem otroci so neizmerno uživali. •

 Katarina Tischer Gregorič
 Arhiv POŠ Vogrsko

Kulturni dan na Sorici

V ponedeljek, 23. septembra, smo se šestošolci v spremstvu treh učiteljev že zelo zgodaj zjutraj z avtobusom odpravili na kulturni dan na Sorico.

Do hiše slikarja Ivana Groharja smo se vozili približno dve uri po dolinah reke Soče in Bače. Ko smo prispeli, nam je učitelj Gašper razložil, kaj bomo delali, potem pa smo pojedli malico.

Po malici smo odšli v glasbeno sobo, v

kateri je bilo veliko tolkal in drugih glasbil. Učitelj Gašper je poimenoval tolkala in nanje tudi nekaj zaigral. Ustvarili smo glasbeni orkester, ki se je imenoval Kongo-Bongo, in vsi skupaj smo zaigrali v 35-članškem orkestru. ▶

- Pozneje smo vstopili v slikarski atelje, kjer nas je isti učitelj naučil, kako se riše iz likov. Bila sem zelo presenečena, ko sem videla, kaj se lahko naredi iz trikotnika, kroga in štirikotnika. Nato smo prišli na vrsto tudi mi. Vsi smo nekaj narisali. Jaz sem narisala kornja; najprej se mi je zdel kot velika polomija, potem sem ga le malce popravila in je bil že lepši.

Po malici smo odšli v majhen muzejček, v katerem nam je učitelj Gašper predstavil Groharjeve slike in zbirko starih predmetov. Nato smo odšli nazaj na avtobus in se počasi po ovinkasti cesti pripeljali nazaj v Renče. Kulturni dan mi je bil zelo všeč; zdel se mi je bolj zabaven kot navaden pouk v šoli. •

 Melani Seljak, 6. a, OŠ Renče

 Arhiv OŠ Renče

Knjiga Pravi prijatelj

Učenci 1. e in 2. e razreda smo pod mentorstvom učiteljic **Marte Premrl** in **Urške Žiberna** napisali knjigo z naslovom *Pravi prijatelj*. Poleg knjige smo posneli tudi film. Knjigo in film smo poslali na mednarodni natečaj za najboljšo otroško in mladinsko knjigo, ki že

16. leto poteka v Avstriji. Prejeli smo nagrado – posebno omembo žirije. •

 Marta Premrl in Urška Žiberna

 Arhiv POŠ Bukovica

Kdo je pravi prijatelj?

»Pravi prijatelj je prijazen do mene. Z mano igra nogomet.«
Nejc

»Pravi prijatelj je tisti, ki pomaga in se lepo obnaša.«
Tim

»Pravi prijatelj je tisti, ki mi pomaga in me potolaži in mi zaupa.«
Elisa

»Pravi prijatelj je tisti, ki mi pomaga in se z mano igra.«
Sara Bajec

»Pravi prijatelj je tisti, ki te ima rad in se s teboj igra.«
Sara Amadeo

»Pravi prijatelj je tisti, ki se igra. Pravi prijatelj je prijazen.«
Uroš

»Pravi prijatelj je prijazen do drugih in to morajo biti vsi.«
Tea

»Pravi prijatelj je tisti, ki te poboža.«
Leonis

»Prava prijateljica je tista, ki me potolaži, mi pomaga in me ima rada.«
Minea

»Pravi prijatelj je tisti, ki mi posodi igračo in je prijazen.«
Mateo

»Pravi prijatelj je tisti, ki ti zaupa skrivnost.«
Patrik

»Pravi prijatelj je tisti, ki te ima rad. Pravi prijatelj ti stoji ob srcu.«
Blaž

»Pravi prijatelj je tisti, ki ti v dobrem in slabem stoji ob strani.«
Eva

»Pravi prijatelj je tisti, ki ti pomaga. Pravi prijatelj je tisti, ki te potolaži.«
Nik

Na Vogrskem se je razlegalo petje

Kot je v navadi, se junija na Vogrskem pripravljamo na praznovanje krajevnega praznika. Letos smo ga praznovali drugo soboto v mesecu, 9. junija.

Kulturni program so sooblikovali otroci **Vrtca Zvezdica** s pevskim nastopom, **Vokalna skupina Vogrinke**, dobitnice občinske nagrade, in prav posebne gostje, **Klapa Beleca** iz črnogorskega mesta Tivat. Dvorana pri šoli je bila zapolnjena do zadnjega kotička, čisto vsak, ki je bil z nami, je užival ob prijetnih zvokih pesmi.

Predsednica Krajevne skupnosti Vogrsko **Katarina Tischer Gregorič** se je zahvalila vsem predsednikom društev in njihovih sekcij, učiteljicam in vzgojiteljicam šole in vrtca Vogrsko ter gospodu župniku za uspešno sodelovanje v mandatu 2014–2018.

Večer smo nadaljevali ob dobri kapljici in hrani, ki jo je za vse prisotne pripravil svet **Krajevne skupnosti Vogrsko**, ter ob živahnih zvokih zelo zabavne in čisto posebne skupine **Ne joči pevec**. •

✍ Katarina Tischer Gregorič

📷 Robert Gregorič

Podžupan Občine Tivat (Črna Gora) g. Dejan Maslovar

Mohorjevo 2018 v Renčah

Letošnje Mohorjevo, vaški praznik s poudarjeno etnološko vsebino, je po običaju minilo v dveh delih. V petek, 6. julija, se je v športnem parku v Renčah odvil ljubiteljski košarkarski in nogometni turnir, osrednja kulturna prireditev pa je v kulturno dvorano privabila lepo število zainteresiranega občinstva.

Petkova kulturna prireditev je bila posvečena trem ključnim vsebinam: ponovni postavitvi kamnite plošče na stari renški most čez Vipavo in opisu zgodovine mosta, nagovoru predsednika renške krajevne skupnosti o dosežkih in problematiki v preteklem obdobju ter podelitvi letošnjega priznanja KS Renče. Navzoče je pozdravil tudi **Aleš Bucik**, župan naše občine. V kulturnem sporedu sta sodelovala skupina članov moškega pevskega zboru **Provox** in mlada violinistka **Eni Zorn**.

Po pozdravnih besedah in uvodnih mislih **Vesne Pahor**, predsednice **Društva KUL-TU-RA**, so prebrali sestavek **Mirana Pahorja**, ki je bil pred leti objavljen v Primorskih novicah in v katerem so zbrani tudi nekateri manj znani podatki o starem renškem mostu. Tokrat navajamo le kratek povzetek zapisa. Miran Pahor najprej opisuje risbo, ki prikazuje del Renč v letih 1814 in 1818, kjer je lepo razviden precej velik lesen most na trdnih opornikih iz lesenih kolov. Okrog leta 1900, morda pa že prej, je bil v Renčah zgrajen jeklen most, ki je skupaj z jezom postal nekakšen simbol kraja in je ohranjen

na mnogih slikah in fotografijah. Med 1. svetovno vojno je bil most stalno pod ognjem italijanskega topništva, vendar ga niso nikoli zadeli. Med 2. svetovno vojno, ko so Nemci sredi septembra 1943 prebili znamenito goriško fronto in ob podpori tankov prodirali proti Renčam, so partizani most minirali. Do konca vojne so domačini in obiskovalci Vipavo prečkali s splavom. Po 2. svetovni vojni so zavezniki najprej postavili ozko leseno mostiče na pilotih, zabitih v dno reke, nato pa še začasen železni vojaški most. Julija 1947 je ta most v nekaj urah podrla inženirska enota britanske vojske, nato pa so zgradili most, kakršen stoji še danes. Pri teh delih je sodelovalo tudi nekaj Renčanov, med njimi **Miro Merljak**, ki se dogajanja še živo spominja. Septembra 1947, ob priključitvi Primorske matični domovini, so delavci podjetja Zidgrad uredili cestišče na mostu in ob vstopu nanj postavili kamnite zidove ter na

renški strani vanje vgradili ploščo z napisom v duhu tedanjega časa. Ta plošča je pred leti postala žrtev neznanih »junakov«, ki so jo vrgli v reko Vipavo. Tam so jo ob lanskem božično-novoletnem potopu našli potapljači in jo izročili domači krajevni skupnosti. Na predlog predsednika **Boruta Zorna** so se Renčani odločili, da jo ponovno postavijo na svoje mesto.

Po predstavitvi zgodovine starega renškega mosta je Borut Zorn, predsednik KS Renče, v priložnostnem nagovoru poudaril pomen praznika z druženjem krajanov ter obujanjem vaških običajev in pomena kulturne dediščine. V izčrpnem poročilu je med dosežki izpostavil izgradnjo zdravstvenega doma z lekarno in prostori za društvo upokojencev, hkrati pa začrtal vizijo prihodnjega razvoja našega kraja. Borut Zorn je ob tej priložnosti podelil tudi priznanje zaslužne-

mu krajanu **Franku Arčonu**, ki je dejaven pri skoraj vseh akcijah krajevne skupnosti, sodeluje v društvu upokojencev in je eden vidnih organizatorjev Arčonske Škuljade. Vrsto let je nepogrešljiv član kulturnega življenja kraja, kjer vedno doda svoj prispevek z idejami, ki jih v zadovoljstvo vseh tudi izpelje.

Po končani prireditvi so se zbrani odpravili k staremu renškemu mostu. Ob domači pesmi in besedi predsednika KS so predstavniki potapljačev slovesno odkrili ploščo, ki so jo pri božično-novoletnem potopu našli v reki Vipavi. Ploščo tako ponovno vračamo vaščanom, da bi spominjala na čas ponovne zgraditve porušenega mosta, hkrati pa nove generacije opominjala na pomen varovanja kulturne dediščine iz časov po težkih preizkušnjah 2. svetovne vojne, ko so ljudje stopili skupaj, da bi obnovili porušeni kraj ter zagotovili sebi in svojim potomcem pogoje za boljše življenje.

V soboto, 7. julija, so člani **Društva Mladi Renče-Vogrsko** pripravili spust po reki Vipavi s predstavitev športnih in zabavnih vidikov supanja. Popoldne so poskrbeli še za predstavitev SUP-opreme z možnostjo testiranja, kar je vzbudilo precejšnje zanimanje, zlasti med mladimi. Ob renškem mlinu je Društvo Mladi Renče-Vogrsko poskrbelo za izjemno privlačen bife in postavitev panoramske terase na obrežju reke Vipave. Tudi kopališka ploščad, ki jo je že pred leti projektiral ing. Miran Pahor, je zaživela v prenovljeni podobi.

Kolesarski juriš na Trstelj je postal tradici-

onalen. Več deset kolesarjev se vsako leto spopade z zahtevnim vzponom. Letos smo našli 38 udeležencev, med njimi tri ženske. Najhitrejši (1. **Roberto Vidoni**, klub: Falchi di Tuxon, 2. **Matej Kravos**, klub: TUŠ Team in 3. **Jernej Furlan**, domačin iz Renč, klub: Meblo Jogji) so za vzpon potrebovali dobrih 23 minut. Organizatorji so udeležencem, razvrščenim po različnih kategorijah, podelili nagrade za najboljše uvrstitve.

Tradicionalni turnir v družabni igri s kartami – briškuli – se je tokrat odvijal na prostoru med kulturno dvorano in zdravstvenim domom. Morda za koga presenetljivo, a zmagal je zakonski par iz Brij. V kulturni dvorani in pred zdravstvenim domom so sodelovale tudi vedno zanimive in vznemirljive domače slikarke. Pripravile so priložnostno razstavo, pod njihovim mentorstvom pa je potekala lepo obiskana otroška likovna delavnica.

K imenitnemu razpoloženju vselej prispeva izbrana ter za oko in okus vabljava kulinarika. Ob stojnicah na ploščadi pri zdravstvenem domu je tudi tokrat zadišalo po domačih dobrotah. Renški zaselki in lokalna društva ter gostje iz Bukovice so predstavili slastno kulinarico vsebinsko z domačimi bleki – širokimi rezanci. Rdeča nit prireditve je bila Bléaki takúá – bléaki drgáči. Za veselo razpoloženje so na stojnicah dodatno poskrbele domačinke, ki so pokazale, da bleki niso le za v lonec, marveč tudi za na krila in hlače (kosi blaga, ki prekrivajo ponošen ali strgan del oblačila). Za mnoge obiskovalce je bil zanimiv tudi prikaz izdelave čipk, kjer je vedno prisotna znana mojstrica, sicer dolgoletna učiteljica slovenščine, **Gabrijela Likar**. Tudi

ekipa prve pomoči pri civilni zaščiti Občinske zveze Rdečega križa Nova Gorica je naš stalni in zelo zaželen gost. Prijazni člani ekipe so prikazali merjenje krvnega tlaka in sladkorja v krvi ter primer oživljanja z avtomatskim električnim defibrilatorjem.

Mohorjevo 2018 je pustilo vtis vsestransko lepega in prijetnega dogodka. S prisotnostjo so nas počastili visoki gosje in prijatelji iz Štancana, tudi letos pa se je izkazal spreten in duhovit medijski voditelj z Radia Robin. V splošno zadovoljstvo se je prireditev zaključila z družabnostjo v šotoru pri balinišču, kjer so ob glasbi ansambla **Belle de Jour** za dobro razpoloženje poskrbeli prizadevni člani Društva Mladi Renče-Vogrsko. •

 Vesna Pahor

 Arhiv Društva KUL-TU-RA, KS Renče

Praznik KS Bukovica–Volčja Draga

Dne 19. septembra 1943 je zapisan kot najbolj grozovit dan v zgodovini vasi Bukovica in Volčja Draga. Tega dne je na Svečeričevem hribu ugasnilo šest življenj, požganih in uničenih pa je bilo še 38 domačij z gospodarskimi poslopji. To je bil krvavi davek, ki ga je pobral nemški okupator zaradi odpora domačinov in partizanske vojske ob njegovem prodiranju iz Šempetra proti Volčji Dragi.

Ali ni bilo dovolj, da so primorskemu narodu vzeli materin jezik, slovensko pesem, okupirali domačo zemljo? Ne, uničiti so morali tudi življenja in domove. V trajen spomin na te dogodke je 19. september postal praznik **Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga**. Letos se spominjamo 75. obletnice teh tragičnih dogodkov naših rojakov.

Prireditve v počastitev krajevnega praznika so potekale že med tednom, začevši v torek z balinanjem mešanih četvork na balnišču v Renčah, kjer so naši balinarji osvojili prvo mesto in prehodni pokal. V četrtek je **Krajevna organizacija Zveze združenj borcev za vrednote narodno osvobodilnega boja** v sodelovanju s KS Bukovica-Volčja Draga organizirala okroglo mizo o splošni ljudski vstaji na Primorskem leta 1943. V spomin na 19. september je bil v soboto, 22. septembra, tudi tradicionalni pohod s proslavo na Sv. Otu, ob 18. uri pa je bila v cerkvi Sv. Lovrenca sveta maša, ki jo je daroval naš župnik **Vojko Žakelj**.

Praznovanje krajevnega praznika se je nato nadaljevalo s slavnostno akademijo v Dvorani Angela Mlečnika v Kulturnem domu

Bukovica. Najprej so na oder prišli **Kričači**, otroški pevski zbor, ki ga vodi **Adrijana Černič Lazić**, in nam zapeli dve pesmi: *Tam sem jaz doma* in *Čebelar*. Mlade pevce sta na trobento in flavto spremljala **Miha** in **Lina Lazić**. Predsednik KS Bukovica-Volčja Draga **Dušan Nemec** je v nadaljevanju pozdravil vse prisotne in se jim zahvalil za lepo udeležbo. V nagovoru je tudi on spomnil na tragične dogodke v naši zgodovini ter podal pregled opravljenega dela in načrtov za prihodnje, ki pričajo o trudu in zagnanosti celotne ekipe sveta KS. Posebej je poudaril njihovo pripravljenost za sodelovanje, ki edino vodi do uspehov in zastavljenih ciljev. Trije kitaristi, **Boštjan** in **Tilen Čečko** ter **Timotej Stanič**, so nas za trenutek popeljali v pravljico deželo mavričnih ljudi, z njihovo priredbo pesmi, katere avtor je legendarna skupina Šank Rock. O tem, kaj se dogaja in se bo še dogajalo v celotni občini Renče-Vogrsko, pa je vse prisotne seznanil župan **Aleš Bucik**.

V občini so bili realizirani in so še načrtovani številni projekti, župan pa je predvsem poudaril skrb za njihovo uravnoteženost po posameznih krajevnih skupnostih. Tudi on se je spomnil naše polpretekle zgodovine in poudaril, da se teh dogodkov ne sme pozabiti. Ker je **Občina Renče-Vogrsko** v sodelovanju s **Foto klubom Nova Gorica** organizirala fotografski natečaj *Moja občina, moj pogled*, je najboljšim udeležencem še podelil nagrade. Prejeli so jih: **Miran Krapež** za fotografijo *Zlat ulov*, 1. mesto, **Tanja Gorjan** za fotografijo *Off road dirka 858*, 2. mesto, in **Boris Macarol** za fotografijo *Renče HDR*, 3. mesto.

Oder so nato zopet zavzeli naši najmlajši, tokrat večina učencev celotne podružnične osnovne šole v Bukovici, ki so nam pod vodstvom mentorice **Nataše Domazet** na izviren način prikazali, kako oni vidijo in kako so si sami zamislili prvi šolski dan. Pri pripravi predstave sta sodelovali tudi

Barbara Mugerli in Neja Pelan. Skupina prikupnih osnovnošolk nas je razveselila s pesmijo *Tam, kjer sem doma*.

Na malo drugačen način pa je bila prikazana šola, ki se imenuje življenje in v kateri so ocene zadovoljstvo, veselje in radost, sprečevalo izkušnje, diploma modrost, doktorat pa zdravje. Učenci te šole so naši jubilarci – osemdesetletniki **Bernarda Blažko, Marino Doljak, Anica Furlan, Alojzija Gorjup, Bruna Mikluž, Cvetko Pregelj, Silvester Hrovatin** in **Jožef Vodopivec**. Odmor pred naslednjim razredom je pripadal **Brigiti Gregorič**, ki je na harmoniko zaigrala pesem *Pod oknom sem stal*, katere avtor je skupina Don Juan. Naslednji razred šole življenja obiskujeta

dva devetdesetletnika – **Ernesta Masten** in **Stanislav Weitzer**. Najvišji razred pa obiskuje gospa **Ivanka Ožbot**, ki je v letošnjem poletju praznovala častitljivih 95 let. Predsednik KS Dušan Nemeč ter članica sveta KS **Irena Gregorič** sta našim jubilarcom ob stisku roke podarila plaketo, šopek cvetja in knjigo *Odstrta Bukovica*. Vsem jubilarcom iskrene čestitke.

Neli Saksida, dekle s prelepim glasom, nas je za kratek čas ponesla malo višje, ko nam je zapela Kreslinovo pesem *Od višine se zvrtili*. Priznanje krajevne skupnosti za dolgoletno delo in razdajanje na številnih področjih družbenega in družabnega življenja v naši krajevni skupnosti pa je prejela **Irena Rován**.

Slavnostno akademijo je zaključil domači pevski zbor **Klasje** pod vodstvom **Barbare Šinigoj**, ki je zapel dve pesmi: zelo znano koroško *Rož, Podjuna, Zila* in ljudsko iz Istre *Dajte, dajte*. V spodnji dvorani se je praznovanje krajevnega praznika nadaljevalo ob veselem druženju, glasbi, plesu, jedači in pijači, za kar so poskrbeli ansambel **N'eks** in mladi iz občine Renče-Vogrsko. To je bil čudovit večer, ki ohranja spomin na polpreteklo zgodovino kraja, hkrati pa z različnimi nastopi naših otrok in sokrajanov prinaša veselje in zadovoljstvo ter krepi prijateljstvo in medsebojno druženje. •

 Irena Rován
 Mavro Stanič

Priznanje KS Bukovica–Volčja Draga Ireni Rován

Priznanje Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga za dolgoletno delo in razdajanje na številnih področjih družabnega in družbenega življenja v krajevni skupnosti je letos prejela **Irena Rován** iz Bukovice.

Ireno je kot mlado mamico k sodelovanju v naši krajevni skupnosti pritegnila mama Vojka, ki je bila v zadnjih letih prejšnjega stoletja tajnica krajevne skupnosti. Začelo se je s krajevnimi prazniki in drugimi dogodki, na katerih je Irena pomagala pri krasitvi dvorane ter organizaciji proslav in prireditev. Skratka, kjer je bilo treba, je prejela za delo.

Leta 2002 je bila izvoljena v svet krajevne skupnosti. Za kulturno in družabno dogajanje so bila to slaba leta, saj so inšpektorji leta 2003 dvorano v kulturnem domu zaradi slabega stanja zaprli, kulturnih in družabnih dogodkov skoraj ni bilo. K sreči so se stvari začele spreminjati z obnovo kulturnega doma in z nastankom nove občine Renče-Vogrsko. Ne pretiravamo, če rečemo, da se je takrat Irena razcvetela in izkazala svoje sposobnosti.

Zraven je bila, ko se je začel rojevati **Mešani pevski zbor Klasje**, in z njeno pomočjo je nastal odličen zbor. Ko se je oblikovalo in ustanovilo **Kulturno-turistično in športno društvo Bukovica-Volčja Draga**, je ogromno doprinesla k njegovi uspešnosti. Njena ideja in zasluga je, da so *Iz kuhinje naših non* zadišale prve prijete vonjave. V teh letih so v naši krajevni skupnosti oživele še druge prireditve:

sprehod Božička in Dedka Mraza po vasi, kulturni program v dvorani in obdaritev najmlajših, silvestrovanje, ki je umrlo v Renčah in oživel v Bukovici, martinovanje, ki je utrudilo Vogrine in je vsako leto bolj živo v Bukovici. Tudi obisk pusta po občini je postal tradicionalen.

In koga bi videli, če pokukamo v zaodre teh prireditev? Ireno. Seveda ne samo nje, vendar je ob vseh drugih ona tista, ki ima največ idej, ki jim hitro najde tudi možnost izvedbe, poskrbi za scenografijo, kostume, ki jim da vsebino. Brez nje ne bi obudili proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, spet se spominjamo praznika žena v marcu. Pri pripravi in izvedbi krajevnega praznika je pa tako ali tako vedno zraven, letos s posebno

scenografijo o pomenu praznika. Rada sodeluje tudi s **Konjeniškim društvom Soča**, ko na jurjevanju vse pogosti s fratljami, in z **Društvom Mladi Renče-Vogrsko**, ko na kresovanju ob jezeru pripravi hrano po starem.

Zdi se, da je njen moto: »En sam ne more storiti vsega, s skupnimi močmi in sodelovanjem pa se veliko postori.« Še bi lahko opisovali Irenino življenje. Tisti, ki z njo sodelujemo ob številnih prireditvah, najbolje vemo, kako bogati in poživilja kulturno in družabno dogajanje v našem kraju. Irena, hvala za tvoj trud in čas, ki ga posvetiš dobrobiti v naši vasi. •

 Srečko Špacapan
 Mavro Stanič

Pohod s proslavami pri spomenikih NOB

Ob prazniku KS Bukovica-Volčja Draga je bil organiziran pohod s spremljajočimi proslavami, polaganjem vencev in cve-tja pri spomenikih in grobnici NOB.

Pohod se je zaključil na Sv. Otu pri spome-niku, postavljenem v spomin na goriško fronto. Proslavo na Sv. Otu so organizirali **KO ZZB za vrednote NOB Bukovica-Volčja Draga, Šempeter in Vrtojba**. Slavnostna go-vornica je bila **dr. Ljubica Jelušič**, podpred-sednica ZZB za vrednote NOB. V kulturnem programu so sodelovali **MePZ Klasje, učenci OŠ Šempeter** in **praporščaki**. Pohod se je zaključil s tovariškim druženjem. •

✍ Komel Stanko

📷 Nemec Majda, Stanislav Črvič

Praznovanje župnijskega praznika v cerkvi sv. Lovrenca v Bukovici

Letošnje poletje res ni skoparilo z vročino, a to vsekakor ni odvrnilo župljanov Bukovice in Volčje Drage ter bližnjih krajev, da se ne bi udeležili slovesne svete maše v čast zave-tnika bukovške župnije sv. Lovrenca. Poleg domačega župnika **Vojca Žaklja** je somaše-val župnik iz Mirna, gospod **Robert Ušaj**.

V pridigi je gospod Ušaj govoril o pomenu kruha: kruha kot telesne hrane, ki pa ima tudi globlji pomen – kruh kot Kristusovo telo, ki ga pri maši podeli duhovnik. Po koncu maše je domači župnik povabil vse prisotne na manjši prigrizek in kozarček osvežilne pijače v senci domače cerkve. Tudi letos so se žene in dekleta potrudile s pri-pravo prigrizkov in sladici. V prijetnem druženju in pogovoru je čas hitro minil, ostali pa so lepi spomini. •

✍ in 📷 Jože Ropoša

Okrogla miza ob 75. obletnici poboja talcev in požiga v Bukovici in Volčji Dragi

Krajevna skupnost Bukovica-Volčja Draga svoj krajevni praznik posveča spominu na devet pobitih talcev in požig vasi 19. septembra 1943.

Ob 75. obletnici tega dogodka je v četrtek, 20. septembra, v organizaciji **KO ZZB** in **KS Bukovica-Volčja Draga** potekala okrogla miza z naslovom »Splošna ljudska vstaja na Primorskem leta 1943«. Gostje – oblikovalci programa – so bili: zgodovinar **dr. Branko Marušič**, zgodovinar **Milan Pahor**, član predsedstva ZZB Slovenije **Milan Gorjanc**, avtor knjige *Goriška fronta* **Joško Martelanc** in avtor knjige *Kobariška republika* **Zdravko Likar**. V prepolni Dvorani Zorana Mušiča so udeleženci poleg zgodovinskih dejstev o vstaji na Primorskem leta 1943 lahko slišali tudi partizanske pesmi v izvedbi pevske skupine, ki deluje pri KO ZZB Šempeter, in spomine **Amalije – Malke Beltram** na 19. september 1943, ki jih objavljamo v nadaljevanju. Okrogli mizi je sledilo sproščeno druženje udeležencev z gosti.

Spomini Amalije Beltram na 19. september 1943

Rojena sem bila 14. julija 1921 v Bukovici očetu Petru in mami Mariji kot tretja od štirih otrok, treh sester in enega brata. Starša sta na podedovani zemlji v Volčji Dragi (današnji zaselek Dolgo) zgradila hišo, v katero smo se leta 1928 vselili. Hiša je bila pač hiša, primerna tistemu času, bolj streha nad glavo, kot vse ostalo. Oče je bil invalid. Družina se je preživljala s priložnostnimi deli na železnici in v gradbeništvu. Z malo vrta in zaslužkom očeta ter veliko iznajdljivosti mame smo se preživljali iz dneva v dan.

Ko sem dopolnila 14 let, sta me starša dala v uk k šivilji Malvini Svečerič iz Volčje Drage. Kasneje sem se zaposlila v šivalnici v Gorici, kjer sem tudi dočakala začetek 2. svetovne vojne. Po ustanovitvi OF za Volčjo Drago junija 1942 sem postala aktivistka OF. Sodelovala sem pri zbiranju hrane, oblačil in zdravil za partizane. Maja 1943 je bil v naši vasi ustanovljen SKOJ in ena prvih njegovih članic sem postala tudi jaz. Naše naloge so bile poleg dosedanjih aktivnosti še zbiranje

obveščevalnih podatkov, kurirska služba, širjenje propagande in pridobivanja novih članov.

Tako smo dočakali kapitulacijo Italije. Zajel nas je val navdušenja, kljub temu pa smo se zavedali, da je premagan en okupator, drugi, še močnejši pa šele prihaja. In tako je tudi bilo. Nemška vojska je takoj po kapitulaciji Italije začela zasedati Gorico in kmalu zatem tudi Šempeter. Medtem

je že nastajala goriška fronta. Partizani so z novopridobljenimi prostovoljci začeli zasedati obrambno linijo na Svetem Otu, levo proti Mirnu, desno proti Martinovem hribu in Solkanu. Z zastavami in pesmijo ter neizmernim navdušenjem so hodili tudi mimo naše hiše.

Boji s premočnim sovražnikom na liniji goriške fronte so se začeli 15. septembra. Stopnjevali so se iz dneva v dan. Partizani so začeli v našo vas voziti ranjence, ki smo jih oskrbeli po posameznih domačijah. V sami vasi je bilo še kar mirno, a le do 19. septembra. Tega dne so Nemci v jutranjih urah prebili goriško fronto ter vdrli v Bukovico s strani Bilj in v Volčjo Drago s strani Šempetra. Dan je bil tuboben in deževen, kot da bi nam napovedoval vse hudo, ki nas je čakalo.

Naša družina – razen brata, ki je bil v

italijanski vojski in je kasneje pristopil k Angležem – se je navsezgodaj skrila v kaverno iz 1. svetovne vojne, ki je bila tik ob naši hiši. V njej so zavetišče poiskali tudi drugi prebivalci iz okolice, tako da nas je bilo skupaj okrog petdeset. Nemci so zjutraj najprej izropali in požgali Kebrovo in Brankovičevo domačijo, nato pa obkolili še kaverno. Ukazali so nam, da moramo priti ven. V strahu, s povešenimi glavami in dvignjenimi rokami, smo prihajali ven.

Postavili so nas v vrsto pred našo hišo. Moške so pred ženami in otroki pretepali ter zahtevali, naj povejo, kje so »banditi«. Ker jim tega niso povedali, so vse moške, tudi mojega očeta, potegnili iz vrste in jih postavili v kolono. Pod uperjenimi puškami in ob udarcih kopit so jih odpeljali proti Svečeričevemu hribu. Moledovanje žen in nas otrok, naj pustijo naše očete in brate pri življenju, ni pomagalo. Med Nemci je bil tudi neki Slovenec, ki pa ni hotel razumeti in izpolniti želje nas otrok. Nismo vedeli, kakšna usoda jih čaka.

Ne dolgo zatem smo slišali posamezne strele in nato rafale. Zavedali smo se, da je z našimi najdražjimi konec. Dejansko stanje pa smo videli šele proti večeru, ko so se Nemci umaknili nazaj v kasarne. Na Svečeričevem hribu je ležalo šest trupel, med njimi tudi moj

oče Peter Mozetič. Poleg njega še Anton Abramič, Jožef in Anton Brankovič, Anton Zgonik in Giuseppe Piaggi. Rešil se je samo Andrej Keber, ki mu je uspelo pobegniti. Pobite talce so domačini ponoči pokopali na mestu streljanja. Istega dne so Nemci postrelili še tri talce, in to Jožefa Brumata in Antona Rejca, oba iz Bukovice, ter Metoda Furlana iz Volčje Drage.

Z mamo in sestrama smo se umaknile proti Prvačini, kjer smo tudi prespale. Drugi dan smo odšle k sorodnikom v Črničje. Domov smo se vrnile po nekaj tednih. Dom je bil prazen, brez življenja, poln žalosti ob izgubi očeta. Kljub temu je v nas tlelo upanje, da bo morije nekoč konec in da bomo tudi mi zaživelji življenje brez strahu in v svobodi. •

 Stanko Komel
 Kristina Beltram

Evropsko prvenstvo v umetnostnem kotalkanju 2018

Ivana Štrukelj osvojila srebrno medaljo v kombinaciji

Od 31. avgusta do 8. septembra je na portugalskih Azorih, v mestu Lagoa na otoku Sao Miguel, potekalo letošnje evropsko prvenstvo v umetnostnem kotalkanju za kadete, mlajše mladince in člane.

Iz renškega kluba se je tekmovanja poleg Ivane udeležila še **Urška Furlani**, ki je tekmovala samo v prostem programu in zasedla 11. mesto. Najbolje se je odrezala Klara Rejec iz novogoriškega kotalkarskega kluba, ki je bila v kombinaciji prva, za slovensko reprezentanco pa sta tekmovali še **Sara Ussai** in **Tanita Kaja Černe**. Ivano in Urško je na tekmovanju spremljala trenerka **Sara Pregelj**.

Ob vrnitvi so člani kluba skupaj z navijači renškima predstavnicama pripravili sprejem na kotalkališču. •

 Majda Rusjan
 Arhiv KK Renče

Kondicijske priprave v Piancavallu

Tudi letošnje kondicijske priprave med poletnimi počitnicami so potekale v Piancavallu, in sicer od 13. do 16. avgusta.

Udeležilo se jih je 23 otrok, starih od 6 let naprej, in pet trenerjev: **Sara Pregelj**, **Nika Petelin**, **Kaja Arčon**, **Lana Pregelj** in **Natan Muhič**. Imeli so treninge kotalkanja in plesa, kondicijske treninge, nastopali so tudi v predstavi, ki jo je organiziral domači kotalkarski klub. •

 KK Renče
 Arhiv KK Renče

Pokal Interland 2018

Tudi s pokala Interland so se renški kotalkarji vrnili z odličji okrog vratu: **Ajda Pahor** z zlatom, **Maja Corsi** s srebrom.

Tekmovanje je potekalo kar daleč na severu, v nizozemskem kraju Mierlo, in

sicer od 20. do 22. septembra. Tekmovalo je več kot 200 kotalkarjev iz devetih evropskih držav. Zlato medaljo je, kot rečeno, osvojila Ajda Pahor, v isti kategoriji – mlajše deklice – sta bili Maja Corsi druga in **Tina Uršič** šesta. Med starejšimi dečki in deklicami sta tekmovala **Eni Zorn**, ki je bila osma, in **Alex Vižin**, ki je osvojil

četrto mesto. Med kadeti je tekmovala **Lia Dobrila**, ki je končala tekmovalje na šestem mestu. Pri mlajših mladinkah pa si je četrto mesto priborila **Urška Furlani**.

 Majda Rusjan
 Arhiv KK Renče

Prvi memorialni nogometni turnir Rajka Rijavca

V soboto, 8. septembra, smo v športnem parku v Renčah gostili 1. memorialni nogometni turnir Rajka Rijavca, nekdanjega nogometaša Nogometnega kluba Gorica, Nogometnega društva Renče in Malonogometnega kluba Hlapi iz Nove Gorice.

Na turnirju so nastopile štiri ekipe: **ŠDK Mladinci**, **Renče veterani**, **Prijatelji in Hlapi**. Izredno zanimivim tekmam je sledilo prijateljsko druženje nogometašev, Rajkovih prijateljev, in njegove družine ter nastop mažoretk **Twirling mažoretnega kluba Brda**. Pohvale organizatorjem, **ND Renče** in **MNK Hlapi**, za izvrstno izvedbo turnirja in obturnirskega dogajanja.

 Ozzy Žbogar
 Andreja Rijavec

Škuljanje postaja evropska igra

Slovenski škuljači, posebej na Goriškem, so sredi zelo pestre jesenske sezone. Veliko se dogaja tudi na mednarodnih prizoriščih. Posebej zanimiv je bil nedavni troboj reprezentanc Slovenije, Hrvaške in Italije na Vogrskem. Zmagali so Hrvati pred Italijani in gostitelji, pri čemer so bila srečanja precej izenačena.

Srečanja s kolegi iz hrvaške Istre so že tradicionalna, vse pogostejša pa so tudi s prijatelji iz Italije. Prvi troboj reprezentanc so v začetku septembra pripravili člani **Športnega društva Škulja Vogrsko**. Na igriščih pod viaduktom hitre ceste so tekmovali v četvorkah, trojkah, parih in posamezno. V skupnem seštevku so zmagali Hrvati pred Italijani in domačini.

Po troboju reprezentanc so se škuljači pomerili na tradicionalni, že 15. tekmi s kamnitimi škuljami, izvornim pripomočkom te igre, ki je od leta 2016 vpisana v seznam slovenske nesnovne kulturne dediščine. Zmagala je trojka iz Pazina pred Valle d'Aosto in Mokricami.

Pred tem so se Slovenci in Hrvati srečali na mednarodnem tekmovanju na novih igriščih **Športnega društva Škulja Kagho** v Biljah. Tudi tam so bili najboljši Hrvati, zmagale so istrske Murine pred ekipo BDJ iz Arčonov.

Poznavalce škuljaške scene ni presenetil uspešen nastop italijanskih škuljačev. Avgusta jih je namreč skupina slovenskih škuljačev obiskala v mestecu Charvensod blizu Aoste. Soočili so se z množico športnih kolegov na številnih lepo urejenih igriščih, med katerimi je tudi pokrito, ki ga uporabljajo zlasti v zimskem času. Kot nam je na Vogrskem povedal eden članov tamkajšnjega športnega društva, škuljanju rečejo *palet* in je pravo gibanje. V svojih vrstah so imeli tudi več kot tisoč članov. Zdaj jih je manj, a *palet* je zanje še vedno na prvem mestu v športnem in družabnem življenju. Njihova igra je zelo podobna naši, pri čemer so mere igrišča drugačne, malce drugačna so tudi pravila. Osnovni pripomo-

ček so manjše okrogle železne škulje.

Kot je znano, so Slovenci škuljanje predstavili tudi v Španiji. Spomladi so se udeležili festivala starih tradicionalnih evropskih iger v mestu Aranda de Duero, približno 150 kilometrov severno od Madrida. Svoje igre so poleg domačinov predstavili še predstavniki Slovenije, Francije, Portugalske, Bosne in Hercegovine in Italije. Podobno je bilo poleti v istrskem mestecu Svetvinčenat na mednarodnem festivalu starih evropskih iger. Na jesenskem koledarju so še škuljaška srečanja v Spilimbergu v Italiji in v hrvaški Istri. ●

 Davorin Koron
 Arhiv ŠD Škulja Vogrsko

Priprave in letovanje v Premanturi

V športnem društvu že vrsto let organiziramo priprave in počitnice pred začetkom nove tekmovalne sezone. Naša najbolj priljubljena in največkrat obiskana destinacija je tabor Športnega društva Narodni dom v Premanturi, kjer smo gostovali tudi letos.

Na letošnje priprave se je prijavilo 16 deklet in fantov. Ob prihodu v kamp smo tradicionalno zasedli šotore v zadnji vrsti tabora. Trenirali smo dvakrat dnevno, preostali čas pa smo porabili na »družbenih omrežjih«, kjer smo se skupaj igrali, se pogovarjali, se smejali in odkrivali stare pozabljene igre. Veliko smo hodili, se kopali in raziskovali lepote v okolici rta Kamenjak. Za naše lačne želodčke je poskrbela že znana kuharska ekipa, ki nam je pripravljala zdrave in okusne obroke, za dnevne odmerke sladoleda pa so poskrbeli v priljubljenem baru v taboru ali v slaščičarni v vasi.

Otroci so na pripravah uživali ter pridobili veliko kondicije in nova gimnastična znanja. Nekateri so tudi že »izpolnili« prijavnico za Premanturo 2019. Program priprav in letovanja sva izdelala in

izvedla **Mateja Pirc** in **Boris Pregelj**.

Več na: <http://sd-partizan-rence.si/html/>.

in **Boris Pregelj**

Kapitulacija Italije – Primorska svobodno zadiha

Želje italijanske fašistične oblasti in njenega voditelja Mussolinija po ponovni oživitvi velikega rimskega imperija so se leta 1943 razblinile. Zavezniki so se izkrkali na Siciliji in 23. julija zavzeli Palermo. Poraz pri Palermu in zasedba zavezniških sil sta odnesla z oblasti samodržca Mussolinija. Dne 25. julija so ga aretirali in oblast je prevzel maršal Pietro Badoglio. Vendar se poloma italijanske vojske ni dalo zaustaviti in Italija je 8. septembra kapitulirala. Nekateri naši najstarejši občani se tega dogodka še živo spominjajo.

Ob krajevnem prazniku KS Bukovica-Volčja Draga, 19. septembra, ko se spominjamo tragičnih dogodkov, ki so se zgodili pri nas ob vdoru Nemcev, je bila 20. septembra v Dvorani Zorana Mušiča okrogla miza o splošni ljudski vstaji na Primorskem leta 1943. Poslušalci so napolnili dvorano in prisluhnili povabljenim predavateljem

na okrogli mizi.

Angel Mlečnik, ki je v vstaji leta 1943 dejansko sodeloval, je ob koncu okrogle mize povedal nekaj svojih spominov, ki se nanašajo na dogodke 8. in 9. septembra 1943 in kapitulacijo Italije. Takrat je zavladovalo, kakor je dejal, v naših vaseh neizmerno veselje, ki je trajalo celo noč in cel naslednji dan. Obenem je poudaril, da bi morali tudi na Vogrskem postaviti ustrezno obeležje Juliju Beltramu, ki je bil vseskozi ob dr. Jožefu Vilfanu in je tudi sam ogromno tvegaval. Oba, Vilfan in Beltram iz okrožnega odbora OF, sta se skrivala v bunkerju na podstrešju v stari Mlečnikovi hiši, kjer jim je družina Mlečnik dala zatočišče. Tisti dan, 8. septembra popoldan, ko je Angel starejši poslušal poročila na radiu, je ujel novico,

da je Italija kapitulirala. To je brž sporočil Vilfanu in Beltramu, ki sta se takoj preselila v pritličje. Ni se bilo treba več skrivati, treba je bilo takoj ukrepati. Prihodnjič bomo po pripovedovanju gospoda Angela Mlečnika opisali dogodka, ki so se odvijali ob kapitulaciji Italije. •

in **Jože Ropoša**

Tretja ofenziva

Oskrbovanje celotne soške fronte oziroma področja VII. in XVI. korpusa, ki sta delovala na območju naše občine, je seveda predstavljalo velik logistični zalogaj. Že kmalu po začetku spopadov je bila za promet zaprta današnja železniška postaja Nova Gorica in vlaki so

končali vožnjo v Volčji Dragi.

Nekaj časa so vlaki vozili do postajališča Kemperlišče, ki se je nahajalo pod sedanjim mostom hitre ceste H4 Vrtojba–Nanos v Bazari. Italijanske enote so razpolagale z mnogo večjo bojno močjo in so vseskozi bombardirale kraje, ki so bili ob fronti in so bili pomembni za dostavo vojnega materiala in moštva na frontno linijo

oziroma linijo spopadov. Velik problem je bilo tudi oskrbovanje z vodo na kraškem bojišču. Suha kraška zemlja že tako ne nudi mnogo vode, sami spopadi pa so še dodatno onesnažili marsikateri pitni vir. Vojaki, ki so se tu bojevali, so mnogokrat trpeli močno žejo.

Časopis *Slovenec* je v številki 230 dne 18. oktobra 1915 objavil: »Bodite previdni

pri prodaji fižola«. Zavod za promet z žitom je sporočal in opozarjal kmetovalce, da fižola ne smejo prodajati ne civilistom ne vojaštvu, temveč zgolj komisarjem žitnega zavoda. V nasprotnem primeru je kmetovalce opozarjal, da bodo imeli opravka s sodiščem. Vojna je zahtevala tudi vedno večja finančna sredstva.

Časopis *Slovenec* je v številki 239 dne 19. oktobra 1915 obvestil bralce, da je razpisano tretje vojno posojilo, ki naj ga v čim večji meri podpisujejo.

Posledice vojne, ki se je vlekla že drugo leto, so se začele kazati s problemi pri oskrbovanju s hrano in z višanjem cen, za-

čelo je primanjkovati posameznih jestvin in določenih izdelkov ter moške delovne sile. Vsega je po malem zmanjkovalo, le obvestil o padlih, ranjenih, ujetih ali izginulih vojakih je bilo vedno več. •

 in Jože Ropoša

Propolis in njegova uporabnost

Propolis je eden od primarnih čebeljih pridelkov, kot so tudi med, cvetni prah, matični mleček in vosek. Uporabnost samega propolisa se je v nekaj letih zelo razmahnila, saj porabniki vse pogosteje posegajo po naravnih pridelkih in izdelkih. Vsak se lahko spomni na prigode iz otroštva ko so nas pestile bolečine v grlu, naše babice pa so s pomočjo propolisa lajšale naše bolečine v grlu. Uporabnost propolisa je zelo široka, o tem so pisali že v antiki, saj so mu namenili posebno pozornost.

Samo pridobivanje propolisa je odvisno od klimatskih pogojev kot tudi od same postavitve čebelje družine v prostoru, kjer je v bližini dovolj dreves in podrast. Pridobivanje propolisa je tudi veliko odvisno o čebelarjevega znanja in izkušenj. Surovine, iz katerih čebele proizvajajo propolis, so smole, ki varujejo rastline pred okužbami. Smolo čebele oplemenitijo še z izločki svojih žlez. Pomemben pa je tudi čas pridobivanja propolisa, saj čebele nabirajo drevesne smole med 10. in 16.

uro, ko je temperatura v naravi okoli 20 °C. Količina pridobljenega propolisa je odvisna tudi od potreb v čebelji družini, saj z njim zavarujejo svoje bivališče pred preprihom in svetlobo. Čebelja družina se z njim bojuje tudi proti mikrobom. Večje tujke, ki jih ne morejo odstraniti iz svojega bivališča, jih preprosto prevlečejo s propolisom.

Ne samo od potrebe v čebelji družini, ampak tudi moči čebelje družine je odvisen pridelek propolisa. Torej močnejša oz. številčnejša kot je čebelja družina, večje so potrebe po propolisu in hkrati tudi večje so potrebe po iskanju osnovnih surovin – smol.

Propolis sestavljajo rastlinske smole, vosek, eterična olja, cvetni prah, organske snovi, vitamini in minerali. Po kemijski sestavi propolis vsebuje ogromno snovi, med njimi tudi flavanoide. Propolis je svetlo do temno rjave barve. Sveže postrgan propolis je lepljiv, na sobni temperaturi se strdi. Posamezna čebelja družina med sezono proizvede od 150 do 400 g propolisa.

Samo pridobivanje propolisa je za čebelarja zelo zahtevno, saj mora dobro poznati lastnosti posamezne čebelje družine. Za pridobivanje na-

menskega propolisa je primeren vsak tip panja. Pomembno je, da je omogočeno vstavljanje namenskih pripomočkov za pridobivanje propolisa nad plodiščem oz. na mesto, kamor čebelja družina najraje odlaga propolis. Čebelar tako poskrbi za pravilno tehnologijo pridobivanja najkakovostnejšega propolisa. Zgodovinski zapisi o propolisu kažejo, da so že stari Grki dobro poznali številne možnosti uporabe propolisa in to se je razširilo in ohranilo po vsem svetu.

Propolis je primarni čebelji pridelek, ki ga čebele proizvedejo iz smol. Te smole varujejo rastlino pred okužbo. Osnovno surovino – smolo čebele oplemenitijo s svojimi izločki žlez in ostalimi čebeljimi pridelki. Propolis se lahko uporablja surov ali kot mešanica z ostalimi čebeljimi pridelki in je tudi eden od čebeljih pridelkov, ki se uporablja v apiterapiji. Poznamo številne izdelke iz propolisa, kot so na primer zobne paste, bomboni, kreme, šamponi za lase ... Tako so v tem prehodnem obdobju jesen–zima njegove možnosti uporabe zelo široke. •

 in Tomaž Samec, Svetovalec za varno hrano pri JSSČ

Pravi moški z zdravjem začne na krožniku!

Skoraj polovico vseh rakavih bolezni bi lahko preprečili z zdravim življenjskim slogom, rednim sodelovanjem v presejalnih programih za raka in tudi z življenjem v manj onesnaženem okolju. Samo z ustrežnejšo prehrano bi se lahko izognili tudi do 30 % rakov.

Ljubljana, 4. oktober 2018 – Pravi moški, vseslovenska komunikacijska akcija, ki jo že tretje leto izvaja Društvo onkoloških bolnikov Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje RS in Onkološkim inštitutom Ljubljana, je namenjena ozaveščanju širše javnosti, predvsem moške populacije, o problematiki raka pri moških. Lansko leto so moške v akciji Zakorakaj k zdravju skupaj s Fakulteto za šport Univerze v Ljubljani spodbujali k aktivnemu življenjskemu slogu – hoji. Letos pa v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje ozaveščajo o zdravi prehrani pod sloganom Z zdravjem začnem na krožniku. Uravnotežena prehrana je namreč poleg redne telesne dejavnosti eden od najpomembnejših dejavnikov, s katerim lahko zmanjšamo tveganje za težke bolezni, tudi raka. Kako to udejaniti v praksi, so pojasnili specialisti za prehrano, medtem ko je onkologinja predstavila najpogostejše vrste raka med moškimi v Sloveniji.

V Sloveniji je rak, podobno kot v drugih evropskih državah, med najpogostejšimi vzroki smrti, in sicer na drugem mestu, pri moških pa je celo na prvem mestu. Staranje prebivalstva in socialno-ekonomski problemi sodobne družbe povečujejo ogroženost za obolenje. S tem pa postaja rak tudi vse večji javnozdravstveni problem. Cilj vseslovenske kampanje

Pravi moški je ozaveščati moške o moških rakih in preventivi pred njimi, katere pomemben del je zdrava prehrana. Zato so letošnjo akcijo ozaveščanja poimenovali Z zdravjem začnem na krožniku, predstavila jo je predsednica Društva onkoloških bolnikov Slovenije Ana Žličar: »V društvu smo še posebej veseli, da naša akcija vsako leto združuje toliko sodelujočih, tako posameznikov kot organizacij na vladni in nevladni ravni. Tako od začetka sodelujemo z Ministrstvom za zdravje RS in Onkološkim inštitutom Ljubljana, lani se nam je pridružila Fakulteta za šport, letošnjo pa smo pripravili v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.« Mojca Gobec, dr. med., generalna direktorica Direktorata za javno zdravje na Ministrstvu za zdravje RS, je izpostavila, da na ministrstvu aktivno sodelujejo tako z nevladnimi organizacijami kot zdravniki, da bi njihova preventivna sporočila prišla do prave ciljne skupine: »Akcija, kot je Pravi moški, pripomore, da se jim približamo in jih nagovorimo v njihovem lokalnem okolju, kamor zdravstveni sistem ne more, in ga tako spreminjamo v smeri nefarmakološkega načina zdravljenja. Tako vsi akterji dodajo svoj kamenček v mozaiku, da bi moški zajemali življenje s polno žlico in predvsem bolj – zdravo!«

Dr. Matej Gregorič z Nacionalnega inštituta za javno zdravje je prepričan, da bi skoraj polovico vseh rakavih bolezni lahko preprečili z zdravim življenjskim slogom, rednim sodelovanjem v presejalnih programih za raka in tudi z življenjem v manj onesnaženem okolju. »Po ocenah bi se lahko samo z ustrežnejšo prehrano, ki je le eden od možnih vzrokov, izognili tudi do 30 % rakov. Moški so običajno manj dovzetni za zdravstvena priporočila, prav tako zaradi trenutnega zdravja in dobrega počutja prehrani ne posvečajo tolikšne

pozornosti. Pri tem še posebej izstopajo mlajši moški, kar je razumljivo, saj še nimajo toliko pridruženih zdravstvenih težav kot starejša populacija,« je povedal dr. Gregorič.

Kaj svetujemo Pravi moškimi?

1. Preverite svoj način prehranjevanja tako, da odgovorite na vprašalnik »**10 korakov do zdrave prehrane**« na letakih Društva onkoloških bolnikov Slovenije in spletni strani www.izogniseraku.si/prehrana, ki so ga pripravili na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje.
2. Ali ste zdravi, lahko preverite z obiskom zdravstvenega doma, kjer delujejo Centri za krepitev zdravja, ki nudijo vso ustrezno podporo na poti k uveljavitvi zdrave prehrane: www.skupajzdravje.nijz.si/sl/centri-za-krepitev-zdravja/
3. Za več koristnih in verodostojnih informacij pa svetujemo obisk spletnih portalov www.prehrana.si in www.dobertekslovenija.si

O projektu

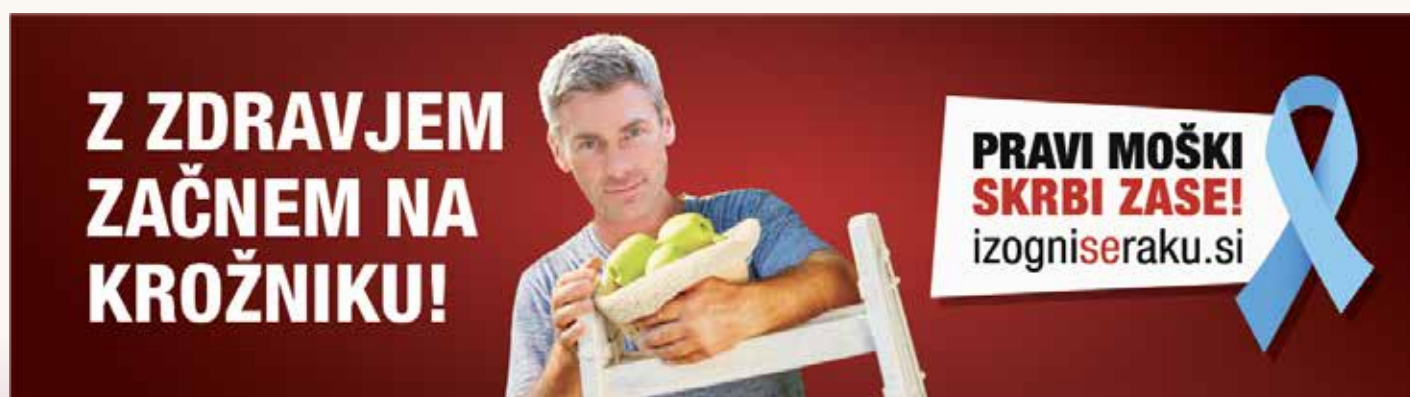
Vseslovenski projekt ozaveščanja o moških rakih Pravi moški se je začel leta 2016 s ciljem, da bi v Sloveniji čim manj moških zbolelo za rakom in da bi čim več zbolelih premagalo bolezen. V prvem letu so v Društvu onkoloških bolnikov Slovenije širšo slovensko javnost, s poudarkom na moški populaciji, ozaveščali o moških rakih. Spodbujali so jih, naj bodo pozorni na telesne spremembe, naj se odzivajo na vabila za presejalne teste in se oprimejo zdravega načina življenja. Z lani začeto akcijo Zakorakaj k zdravju so v društvu še posebej poudarjali pomen redne telesne dejavnosti, predvsem hoje, na naše telo, jih spodbujali k odkrivanju skritih kotičkov Slovenije ter objavljanju prehojenih poti in števila korakov.

Dodatne informacije:

Zala Grilc, zala.grilc@sm-studiomarketing.com, 040 481 210

Breda Brezovar Goljar, Društvo onkoloških bolnikov Slovenije, dobslo@siol.net, 041 640 435 •

 Društvo onkoloških bolnikov Slovenije

Primorski tehnološki park je dvanajstim bodočim podjetnikom omogočil vrhunsko izobraževanje

Z ZNANJEM HITREJE IN UČINKOVITEJE DO RASTI PODJETJA

V Primorskem tehnološkem parku so v začetku oktobra pričeli izvajati nov cikel Podjetniškega TOP! programa. Na poziv k sodelovanju se je odzvalo triindvajset potencialnih start-upov, izmed katerih je strokovna komisija izbrala dvanajst najboljših. Sodelujoče ekipe ali posamezniki bodo v šestih tednih, do 21. novembra 2018, z vrhunskimi predavatelji in podjetniškimi mentorji razvili delujoč poslovni model.

Tokratna generacija bodočih poslovnežev bo v sklopu šestih predavanj in tekom osebnega podjetniškega mentorstva z uspešnimi podjetniki imela možnost poglobiti znanja o raziskovanju in testiranju trga, prodaji, marketingu in o sodobnih podjetniških orodjih.

»Cilj programa je, da podjetnike naučimo, kako naj na hiter in učinkovit način preverjajo ali za njihove ideje na trgu obstaja poslovna priložnost. Pri tem jih vodimo skozi proces razvoja poslovnega modela, ki jim bo omogočil znatno več možnosti za poslovni uspeh«, je povedala Tanja Kožuh, direktorica Primorskega tehnološkega parka.

Komisijo so najbolj prepričali: Robert Gomišček (Ypsichair.com- preklonni sedež za sedenje v naravi), Vida Marušič (Zaposlitveni center Zavod Štefanov - pralnica perila z namenom zaposlovanja invalidov), Denis Kranjc (Optispin – portal za optimizacijo naročniških razmerij na področju telekomunikacij), Barbara Štokelj (Senior Caffè- celostna ponudba storitev za pomoč starostnikom in njihovim družinam), Karin Zorn (Make-up artist- vizažistka), Boštjan Mikuž (Alpe Adria Adventurers- izleti v Vipavski dolini), Simon Rajšp (Onnose Adventures- izleti v Vipavski dolini), Amela Talič (Znanstveni muzej), Andrej Sirk (Rokovi vinogradi – vina iz Goriških Brd), Aleksej Dolinšek

(RockVelo – kolesarjenje v Vipavski dolini), Uroš Rojc (Kreativna Agencija Oi!).

V Podjetniškem TOP programu, ki ga je Primorski tehnološki park pričel izvajati leta 2016, je doslej sodelovalo že 32 mladih podjetij oz. podjetniških ekip. Med njimi so nekatera tako napredovala, da že ustvarjajo nove zaposlitve, uspešno pridobivajo kupce v Sloveniji in tujini in hitro rastejo. •

 Marjana Simčič Humar,
Primorski tehnološki park
 Jure Batagelj

Kristal 25 LET

SESTAVIL: BORIS ARČON	OBDELOVALEC STEKLA	POKOJNI SLOVENSKI ALPSKI SMUČAR	MESTO V OKLAHOMI	SREDNJE- VEŠKI OKLEPNIK	LOJZE SLAK	NEKDANJI PORTUGALSKI PREDESEDNIK	MESTO V FRANCIJI	REKA V FRANCIJI	ŽENSKA, KI NETI OGENJ	AZUSKA PALMA																	
STEKLENI IZDELKI																											
STAR. AVSTRUSKI ALPSKI SMUČAR																											
ARABSKI KNEZ					AM. IGRALEC (NICK) SLO. PEVKA (MAVRIC)																						
MRLIČ, TRUPLJO								IVANA KOBILICA ZASUK																			
LADA ZIGON			RITMIČNO KRČENJE SRCA																								
OLIVER CROMWELL			IGOR TORKAR FINSKI ARHITEKT (ALVAR)				BORIS KOBAL OCET																				
NEKDANJI JUGOSLOVANSKI NOGOMETNI VRATAR (VLADIMIR)						OŽNA NA MALAJSKEM POLOTOKU UMETNIŠKA PODOBA																					
REPUBL. RAZVOJ. AGENCIJA				ELEMENT	SLO. IGRALKA ZEMLJIČ KARTE ZA NAPOVED.																						
STANJE UKLETEGA								VZHODNI GERMAN ITAL. PISATELJICA FALLACI																			
POKOJNI SLOVENSKI IGRALEC (BERT)							VTIKANJE NOVA GORICA		ITALIJANSKO ROMARSKO MESTO V UMBRUJI	AMERIŠKA LETALSKA DRUŽBA											IME NEMŠKE PISATELJICE SEIDEL	3. IN 8. ČRKA	ČLAN OF		IME FINSKEGA ARHITEKTA SAARINEN		
IME SLOVENSKEGA HOKEJISTA JANA				RADIO- TELEVIZIJA KOŠARK. MOŠTVO IZ RIBE			ORANŽADA HRVAŠKI NAFTAR		TISTI, KI PEČE PICE																		
LOLA NOVAKOVIČ			VNETJE AORTE NOVA ZELANDIJA						NEMŠKI SMUČAR. TEKAC AVTO CESTA																		
SVETOVNI FIZIK (ALBERT)							POLOŽAJ PRI JOGI LJUBLJANSKA BANKA						AFRIŠKO LJUDSTVO, FURI PRIPADNIK FUROV														
CENTRALNI KOMITE ZVEZE KOMUNISTOV					TKALSKI OBRAT						PORTUGAL. GLASBA JUDOVSKI PISATELJ																
											MOŠKI PEVSKI GLAS								ŠPANSKO Ž. IME SESTAVLJENO GRŠKO M. IME						TONA LIČENJE AVTOMOBILOV		
											SOVRAŽNIKI ZENSK	IVAN TAVČAR MAĐARSKI ŠAHIST (LASZLO)							NAŠI RAZGLEDI MESTO V JUŽNI NEMČIJI					NEKDANJI JUGOSLOVANSKA ARMADA			
											MURSKA SOBOTA		ČEŠKI VERSKI REFORMATOR ENAKA SOGLASNIKA										KADMOSOVA HČI IN ATAMANTOVA ŽENA	OTOK V PREŠPANSKEM JEZERU			
																								LAVO ČERMELJ			ARGENTINSKI PLES
																								NATJE KANADSKI PESNIK			
											RUSKI VELETOK					ŽVEPLO ŽENIN BRAT			OTTO TAUBER	GLASBENO DELO NADALJEVANJE GESLA							
																								POLMER ZNIŽAN TON C		KOSITER	
											ITALIJA		IZRASTEK PRI RASTLINAH ELEMENT													TANGENS RIMSKA ŠTIRI	
											BLIZU V ANGLEŠČINI								NETILO								
LJUBKOVALNO MOŠKO IME									NADALJEVANJE GESLA								OBLIKOVAL Krše										

slovarček: BEARA, NIORT, ANGERER, MIZOGINI, ANSKI, PRATT

Nagradna križanka »KRISTAL D.O.O.«

Gesla iz križanke vpišite v priloženi kupon in ga do **30. novembra 2018** pošljite na naslov:
OBČINA RENČE-VOGRSKO, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga s pripisom »Nagradna križanka«.
Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence. Za žrebanje zadostujejo gesla s slik.

Kristal 25 LET

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 5 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 5 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljani v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah.

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov:

obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom »ZA OBČINSKI LIST«.

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«.
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Pripone«.
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 30. 11. 2018)!**

KRISTAL D.O.O.

Nagradni
kupon za križanko

geslo: .....

ime in priimek: .....

naslov: .....

telefon: .....

odreži in pošlji

Nadevan pečen krompir

Ob nedeljah imamo po navadi več časa za kuhanje, zato si za prilogo privoščimo nadevan krompir. Nadevan z gobami in brokolijem bo dobrodošla popestritev jedilnika. Izbrane sestavine za nadev lahko zamenjamo s poljubno drugo zelenjavo, ki jo imamo pri roki.

Sestavine za 4 osebe:

- 4 veliki oprani in osušeni neolupljeni krompirji
- 1 sesekljana šalotka
- 2 stroka česna
- 100 g na cvetke razdeljene-ga brokolija
- 50 g očiščenih majhnih

šampinjonov

- 1 in pol žličke soli
- 2 žlici kisle smetane
- 2 žlici nastrganega parmezana
- Poper
- Maščoba za pekač

Priprava:

Pečico segrejemo na 180 stopinj. Namastimo pekač, vanj zložimo krompir in ga pečemo 1 uro. Ko se krompir nekoliko ohladi, vsakega razpolovimo in izdoblamo. Polovice krompirjev zložimo ponovno v pekač, izdoblene koščke pretlačimo z vilicami. Na maslu prepražimo šalotko

in česen, dodamo brokoli in šampinjone, polovico soli ter jih pražimo 5 minut. V skledi zmešamo pretlačen krompir, brokoli in šampinjone, kisko smetano, parmezan, sol in začimbe. Zmes nadevamo v izdoblene polovice krompirjev in jih pečemo od 20 do 30 minut. •

Dober tek!

 Renata Tischer
 Roland Tischer

DOBER TEK!

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE AGRARIA KORON IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

Vodoravno: MONTE CARLO, LUKA DONČIČ, AT, JENS, TK, DS, KRANJE, OITA, OMRE, LDS, GRB, EE, NEDELJA, TRIOGELNIK, N, LAI, HI, IMOH, SKALA, ŠOV, OSEKA, MADŽARKA, TRIAS, KOVK, BELI GLOG, VAKANCE, ARPAD, GR, RE, OL, KEUC, AR, AARON, VSE ZA K, RANT, PODHOMCI, ATA, RELATIV, DAN, ITO, IZA, OASIS, BOL, POSUTJE, ELO, TETRIS, RAV, OF, OJTI, ATI, ZADRAVEC, OT, ARTA, OUT, RO.

Nagradna gesla: AGRARIA KORON, VSE ZA KMETIJSTVO.

PODARJAMO ABONMA ZA OGLED PREDSTAV V SNG NOVA GORICA

Nagrajenka žrebanja malega abonmaja je: **Anastasija Knez**, Volčja Draga 56, Volčja Draga

Čestitamo.

NAGRAJENCI ZA PRAVILNO REŠITEV KRIŽANKE »AGRARIA KORON«

Izmed 26 prispelih rešitev so bili izžrebani:

1. **Lojzka Mozetič**, Volčja Draga 63b, Volčja Draga
2. **Iris Vičič**, Oševljek 3a, Renče
3. **Jasmina Gorjup**, Vogrsko 56, Volčja Draga

Čestitamo. Izžrebani nagrade prevzamejo v AGRARII KORON v Volčji Dragi.

DOBRODELNA AKCIJA

KO RK Renče

ALI IMATE DOMA SPODAJ NAVEDENO OPREMO, KI JE NE POTREBUJETE?

DARUJTE RDEČEMU KRIŽU RENČE, KI BO POMAGAL
KRAJANOM V STISKI.

Potrebujemo:

- 2 vzmetnici (190 x 90 cm),
- 2 poda za vzmetnici (190 x 90 cm),
- vogalni kavč (dvosed in trosed) ali raztegljivi kavč,
- štedilnik z električno pečico (2 plošči na elektriko, 2 na plin),
- 4 kuhinjske stole,
- omaro za perilo in obleke (dolžina do 220 cm, višina do 154 cm, globina do 40 cm) in
- osebni računalnik.

Tisti, ki ste pripravljeni pomagati, pokličite tele-
fonsko številko **041 621 730**.

Hvala!

JAVNI SKLAD
MALEGA GOSPODARSTVA GORIŠKE

Javni sklad malega gospodarstva Goriške je objavil javne razpise neposrednih posojil s področja **gospodarstva**:

- INVESTICIJSKA POSOJILA,
  - POSOJILA ZA RAZVOJNE PROJEKTE,
  - MIKROPOSOJILA ZA MIKRO IN MALA PODJETJA.
- **Skupna višina razpisanih sredstev:** 1.150.000 EUR
  - **Odplačilna doba:** 4–9 let z vključenim 1-letnim moratorijem
  - **Obrestna mera:** 0 %
  - **Roki za prijavo:** 28. 9. 2018, 2. 11. 2018, 4. 1. 2019, 15. 3. 2019, 20. 5. 2019, 30. 8. 2019 oz. do porabe sredstev.

Več o razpisih si lahko ogledate na spletni strani sklada www.jsmg-goriska.com. Za dodatne informacije smo vam na razpolago po telefonskih številkah 05 335 01 73 in 05 335 03 61 ali osebno v prostorih Sklada na naslovu Trg Edvarda Kardelja 1, Nova Gorica.

Občina Renče-Vogrsko, Krajevna skupnost Bukovica-Volčja Draga in
Kulturno-turistično in športno društvo Bukovica-Volčja Draga ter Društvo Mladi Renče-Vogrsko

vabijo na dvodnevno

MARTINOVANJE

v Bukovico,

9. in 10. novembra 2018.

V soboto: furnga po občini, blagoslov vina,
zabava z ansamblom Primavera.

VABLJENI

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko
Občinskega lista je

30. november 2018

Naslov za pošiljanje
prispevkov za Občinski
list: [obcinsko.glasilo@
rence-vogrsko.si](mailto:obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si)
s pripisom: **ZA
OBČINSKI LIST**